

Podeczas gdy zmiażdżona wielkość we Friedrichsruhe wala sobie usta pianą wściekłości, podnosząc co rana okrzyk zgrozy na „partactwo” nowej ery, w Berlinie tymczasem oswajają się z myślą, że dzieło, stworzone przez Bismarkę, można rozwijać lepiej bez niego, niż z nim; młody cesarz, będący sam sobie kanclerzem, przystępuje śmiało i rączy do rozwiązywania najtrudniejszych zagadnień doby politycznej, które ks. Bismark w ostatnim, mniej fortunem dziesięcioleciu swoich rządów umiał wkląć w coraz tragiczniejsze konflikty bez nadziei prawie zażegnania burzy, gdyby się nareszcie z nagromadzenia żywiołów wszezać miała.

Awantury pograniczne w rodzaju Schnaebelego i hermetyczne zamknięcie granicy pomiędzy dwoma państwami, kroczącymi na czele cywilizacji, powołanymi do ciągłej wymiany dóbr humanitarnych i hasel inteligencji ludzkiej, cechowały ostatni okres rządów bismarkowskich, napiętnowany prócz tego haniebnym pomysłem kolonizacji wewnętrznej. Rok zaledwie cesarz Wilhem, ten młody, niedoświadczony, zmienny, niejednolity improvisator polityczny, za jakiego uważają go w Friedrichsruhe, stoi u steru, a dokoła, kędy spojrzysz, bezpieczeństwo i swoboda pracy, spokój nerwów społecznych powróciły; widnokrąg, do niedawna oświecały, zamglony, pełen drzemających katastrof w łonie, przybrał wszelkie znamiona pogody, czarne masy obłoków, błyskające już dalekimi gromami, które mogły snadnie się zbliżyć, pierzchnęły gdzieś bez znaku; cichy, kojący błękit rozciąga się coraz jednoliciej nad głowami Europy.

Nie znaczy to, aby kwestje, które szarpały łono epoki, rozwiązano, aby schyłek XIX-go wieku poprawiał błędy historyczne okresów poprzedzających; zdaje się i owszem, że następce jego czeka prawdziwie Syzyfowa praca około prostowania pokrzywionych dróg historycznych. Na razie wszakże dzięki ogłędnej i delikatnej metodzie politycznej cesarza Wilhelma, opartej na surowej etyce, a okraszzonej jakimś szlachetnym idealizmem młodości, kontrasty straciły swą chropawą powierzchnię, człowiek czuje się bezpieczniej w Europie, szereg broni przestał być typowym dźwiękiem czasu, w którym żyjemy.

Cesarzowa Fryderykowa jedzie z młodą, łaknącą wrażeń umysłową córką do Paryża, do owego Paryża, który niedawno jeszcze znieważał obcych monarchów za to tylko, że zawadzili o Berlin, i Paryż ten przyjmuje ją objawami nieklamanej a wyszukanej w swoich formach sympatii; jedzie po to, aby skleić zerwany sojusz artystyczny pomiędzy Niemcami i Francją, aby skierować znowu polot geniusza francuskiego na zapomniane szlaki niemieckie, aby nakłonić artystów paryżkich do wystawienia dzieł swoich na przygotowywanej na lato wystawie międzynarodowej sztuki w Berlinie.

Najprędzej przedstawiciele owej tak wesołej a tak wdzięcznej i życiem rumianej sztuki galijskiej, mistyczny poeta kolorytu Bouguereau i jedyny batalista Detaille stają na czele komitetu malarzy fran-

cuzkich, którzy pójdą do Berlina i pokażą w nim swoje dzieła. Na granicy alzacko-lotaryńskiej nie zatrzyma ich dłoń brutalna niemieckiego strażnika, bo cesarz Wilhem pomyślał już o tem pierwej, aby komunikację międzynarodową otworzyć na nowo i ułatwić nawet pobyt francuzów w dawnych prowincjach do tego stopnia, że do swobodnego przebywania w Alzacji i Lotaryngji wystarczy bezpłatnie raz na rok wydawanej legitymacji.

Duch Bismarka pówoli kona! *Hosanna*—wołają zewsząd przyjaciele pokoju i prawdy.

Ze Lwowa piszą do nas: „W Kołomyi wre już walka wyborcza na dobre. Chrześcijańscy wyborcy postawili tam (z okręgu Kołomyja-Sniatyn-Buczacz) kandydaturę hr. Edmunda Starzeńskiego, na którego korzyść rzekł się także dr. Ignacy Kamiński. Nadeszły dziś następujące lakoniczne telegramy z Kołomyi: Żydzi tutejsi co parę godzin biją demonstracyjnie na rynku jednego lub drugiego kontrabłochistę. W rynku patrolują żandarmi i policjanci. Żydzi w gromadkach stoją na rynku. Meisels, nie dał za wygraną i ogłasza w pismach, że jest obywatelem austriackim i że na wypadek wyboru wstąpi do Koła polskiego.

Wielkie wrażenie wywołał sejmik relacyjny w Sanoku, na którym poseł E. Gniewosz, radca dworu, zdawał sprawę z czynności poselskich. Wystąpił przeciw sianiu rasowych i narodowościowych nienawiści. Oświadczył, że jest fałszem, jakoby żydzi dali mu 60,000 zlr. na przeprowadzenie wyboru jego. Bronił żydów z przekonania, wstąpił do kuratorji fundacji Hirsha, gdyż uważa ją za użyteczną, ponieważ fundator zastrzegł się, że czwarta część uczniów ma się składać z chrześcijan, dla których utrzymywać będą katechetę na koszt fundacji.

Br. Z.

Szkola gospodarcza dla dziewcząt.

Wspomnieliśmy już pokrótce o założycie mającej niebawem szkole gospodarczej dla dziewcząt w Chyliczkach, pod Warszawą, z fundacji hr. Cecylii Platerowej.

Dzisiaj jesteśmy w stanie dać obszerniejszą wiadomość o tym pożytecznym zakładzie.

Celem szkoły gospodarczej będzie wykształcić młode dziewczęta, od lat 15-tu czy 16-tu poczynając, w praktycznym zawodzie gospodarstwa kobiecego, aby następnie ucześciwie na życie zarabiać mogły.

Zadaniem zaś tej instytucji będzie wychowywanie i wyrabianie gospodyń, znających się dostatecznie na wszystkim, co wchodzi w zakres zwyczajnego gospodarstwa na wsi, a zatem w szkole gospodarczej wykładane będą teoretycznie i praktycznie następujące przedmioty, rozłożone w określonej rotacji na lat kilka, jako to: nabiał, ogólne obejście się z nabiałem; wyrób masła, gospodarskich serów, utrzymywanie pachtu; różne przyrządzanie mięs, solenie, wędzenie szynki i wszelkiej wieprzowiny; przechowywa-

nie warzywa; solenie, kwaszenie ogórków, kapusty, konserwy, marynaty, kompoty, konfitury, soki, owoce suszone, marmelady, sery owocowe; pieczenie chleba, bułek i ciasta; kucharstwo zwyczajne.

Najstarsze i kończące uczennice uczyć się będą hodowli krów i cieląt, trzody chlewnej, oraz drobiu. Nauka tych wszystkich wydziałów będzie obowiązkowa.

Nadto, pragnące tego, będą mogły się uczyć, po ukończeniu swych kursów, według ich wyboru: ogrodnictwa i warzywnictwa, pszczelnictwa, tkactwa domowego i farbowania nici i tkanin, prania bielizny grubszej i cieńszej. Te ostatnie facy nie będą traktowane specjalnie, lecz tylko, o ile tego wymaga potrzeba, dla własnej domowej korzyści.

Nie można pominąć i tego ważnego względu, że równocześnie strona moralna starannie uprawiana będzie, aby przyszłe gospodynie były religijne, moralne, uczciwe, porządne, praktyczne, pracowite i oszczędne. Nadto jeszcze uczennice szkoły gospodarczej wprawiane będą w podawanie rachunków, czytnienie zakupów i zbywanie niektórych produktów. Znać się także będą musiały na cenach, będą wreszcie przez cały czas swego pobytu w zakładzie ćwiczone w szyciu zwyczajnym, aby potrafiły same się obszyć i w porządku rzeczy swe utrzymać.

Szkola gospodarcza w Chyliczkach nie będzie kształciła specjalistek, lecz takie gospodynie, jakich kraj obecnie potrzebuje, tj. znające się dostatecznie na wszystkim. Specjalistki rzadko u nas użyteczne być mogą, jak to się dzieje za granicą, z przyczyny zbyt jeszcze mało rozwiniętego przemysłu różnych wydziałów gospodarczych.

Kształcenie specjalistek może tylko być uwieńczeniem działalności szkoły lub spożytkowaniem jakiej wybitnej zdolności. Kierunek szkoły będzie zatem przede wszystkim praktyczny.

Z początku przyjmowane będą tylko uczennice z biedniejszej klasy, kierowane w prostocie, odpowiedniej stanowi, i wdrażane do pracy. Wymaganiem będzie, aby wstępujące do zakładu umiały czytać, pisać, cztery działania, oraz cokolwiek zwyczajnego szycia. Natomiast, przy dalszym rozwoju szkoły, zakład zamierza przyjmować praktykantki z klasy zamożniejszej, które będą oddzielnie umieszczane i na odmiennych warunkach. Biedniejsze płacić będą od 100—120 rs., zamożniejsze od 200—300 rs.

Praktyka dopiero wskaże, na ile lat nauka rozłożona być powinna, aby celu dopięła; na ogół zdaje się, że nauka trwać będzie musiała od 3—4-let, względnie jednak do uzdolnienia uczennicy i zamiaru osoby, umieszczającej ją. Osoby, odpowiednio uzdolnione, tak z kraju, jak i sprowadzone z zagranicy, wykładać będą różne facy, objęte programem.

Nadmienić jeszcze musimy, że na zakończenie wychowania gospodarczego uczennice zarząd szkoły w Chyliczkach starać się będzie o praktykę roczną dla nich przy którym z wzorowych gospodarstw w kraju.

Zakład utrzymywać się będzie z wpisu uczennic, z zbytu wyprodukowanych wiktualów, przyczem za-

z tylu kolosalnej środkowej łuki widać było dwie ogromne maski, jedną niezmiernie pyzată i rumianą, palącą fajkę; druga zaś mająca oblicze suchotnika i kurzącego cygaro. Wóz napelniony był przytem studentami, noszącymi, zamiast kapeluszy, fajki najrozmaitszych kształtów na głowie.

Studenci inżynierowie wystąpili z największym, niezmiernym wozem, mającym osiem metrów długości. Był to najdłuższy, jaki kiedykolwiek się ukazał na karnawale warszawskim. Wyobrażał on „Kurs nauk we Włoszech”, osobiście kurs dla inżynierów. Znajdowali się na nim studenci w stroju małych żaków, w spódniczce i fartuszu, z teką i linijką pod pachą, a koszykiem ze śniadaniem w ręku. Następowali po nich wyższe klasy, wielce niesforne i nieporządne, w mundurach różnych konwiktów. Dalej po środku wozu rzucony był „ośli most”, tak ochrzczony napisem, przez który dochodziło się do morskiego przylądka, zdobnego wieżą morskiej latarni. Wstępowało się do jej wnętrza ośmiorgiem drzwi, symbolizujących wstęp do uniwersytetu. Za latarnią sterczały ściany do nieba ukończonego gmachu, co się zawałiło, nie mając tegoż i trwałości w tandetnej swej budowie. Był to niby ostateczny wynik dzisiejszych nauk i modnej o wychowania.

„Bonifikacja pustkowi rzymskiego” składała się z trzech wozów, z których pierwszy wyobrażał nędzną pastuszą chatę, zasypaną tegorocznym bezprzykładnym śniegiem; widać było pod nią wieśniaka w rzymskim stroju, grającego na kobzie i otoczonego zwanymi. Drugi wóz, nader malowniczo urządzone, naśladował obrosły mechem i bluszczem szczyłek rzymskiego wodociągu. Na trzecim wreszcie jechały jaknajrozmaitsze rolnicze i budownicze narzędzia, których dotąd nie użyto. Była to bonifikacja *in spe*.

Dalej ciągnący wóz symbolizował „Postęp lekar-

skiej sztuki”. Byli to studenci medycyny, wysławiający i uosabiający wynalazek Kocha. Na wielkich tablicach wisiały wypisane pochwały jego limfy. Na zawartych drzwiach gabinetu czytano napis: „zamknięty dla wyzerpania limfy”. Obok niego otwierała się sala operacji, gdzie ukazał się zbladły od strachu pacjent, któremu chirurg w cylindrze i we fraku, z lancetem i obiegami w ręku, zabierał się wyciągać i wycinać wnętrzności.

Za „Psim kongresem”, humorystycznym wozem, jechał wóz będący satyrą budowniczego towarzystwa Eskwilinu, co wzięło się było do zabudowania pustych stoków tego historycznego pagórka i zbankrutowało, pociągając za sobą majątkowy upadek mnóstwa rodzin. Piętrzyła się na nim ogromna ruina, niby szczyłek murów Serwjusza Tuljusa, po której się pięły dzikie bluszcze i powoje. Umieszczona pod nią kapela skocznie wygrywała kawałki, a na wierzchołku tych ruin powiewała chorągiew tego obwodu miasta tak okazałego i ludnego... zaiste, satyra była nie tylko cierpką, ale gorzką...

Na innym wozie, nader artystycznym, widać było brązowe niby grupy postaci w strojach różnych narodowości, które posagową swoją nieruchomością sprawiała wielkie wrażenie na widzach.

Najartystyczniejszym jednak był wóz, na którym ukazywał się olbrzymi medal, mający sześć metrów średnicy. Miał on z obu stron barwę złota i złotemi były niby wyobrażone na nim płaskorzeźby. Ale postaci, co je składały, były żywymi i ruszającymi się niekiedy, chociaż do zdumienia naśladowały odlew snyderki. Z jednej strony tego medalu oglądano zgromadzenie uczonych, radzących nad limfą Kocha; na odwrotnej zaś spostrzegano trofea różnej broni. Medal ten ukazywał się stojący na pluszowym pudelku, gdzie wybornie naśladowana była

kosmatość i mienienie się pluszu, za pomocą zaś misternego mechanizmu obracał się ustawicznie na osi i ukazywał ztąd życiodajne lekarstwa, ztamtąd godła śmierci i zniszczenia, będące odwrotną stroną „Medalu naszego życia”. Filozoficzna ta, a nade wszystko artystyczna alegoria przyjęta została wszędzie rzesistami oklaskami i najpierwszą odniosła nagrodę.

Tłum, zgłęb, gwar, odmet tego ulicznego karnawalu były niepodobnemi do opisanja. Utracił on dawną swoją wykwintniejszą cechę, podziwianą niegdyś przez Wolfa Goethego, a tak trafnie i misternie ujętą pędzlem Horacego Vernet'a, zdemokratyzował się jak Europa, w której demokracja mniej znaczy dzisiaj równość praw, jak raczej obniżenie idealnej wyższości i powszechny a wszechstronny moralny upadek, przy zdumiewającym często materialnym postępie! Coby rzekli dziś nie tylko arystokraci, ale myśliciele, artyści, poeci, którzy niegdyś tak chętnie uczestniczyli w rzymskim karnawale?

By listu tego zbyt wiele nie przedłużać, nie będę wam opisywał pięknego w nim zawsze, a może jedynego widowiska *moccollettów*, czyli krociów świeczek, co jak błędne ogniki zapalają się na *Corso* we wtorek wieczór i są jeszcze zabytkiem uroczystości pogańskiej Romy. Wstrzymam się podobnież od opisu końskich wyścigów rzymskich *butterów* czyli konnych pasterzy kampanji rzymskiej w cyrku urządzonym na placu Ludu; *veglioni* czyli maskowych balów po teatrach, a mianowicie *veglione in bianco* w teatro Costanzi, na którym wszyscy mężczyźni, równie jak kobiety występowali w bieli; a wreszcie od opisu ostatniego balu u dworu, skoro wam pierwszy w liście z d. 6-go b. m. opisałem.

Dobrogosk

Obalamuony człowiek szczerze postanowił wyrzec się zgubnego zamiaru.

Przez ten szal emigracyjny Retkowski, który poprzednio był stróżem, a następnie dorożkarzem, jest teraz bez żadnego zarobku.

Wobec skruchy, jaką okazał, biedny człowiek zasługuje na pomoc w udzieleniu mu jakiegoś miejsca, zwłaszcza, iż posiada świadectwa dobrego prowadzenia się i gorliwej służby.

== Zagadkowy napad.

Wczorajszego wieczoru Piotr Janiszewski, czeladnik krawiecki, padł ofiarą zbrodnictwa zamachu.

Janiszewski przepędził wieczór u znajomych i dość późno powracał do domu, mieszka zaś na Dzikiej pod numerem 74-ym.

Droga wypadła Janiszewskiemu przez Podwale zaulek zwany ulicą Wąską.

W zaułku tym zazwyczaj jest pusto, zwłaszcza gdy ruch tramwajowy ustaje.

Czeladnik, nie myśląc o żadnym niebezpieczeństwie, szedł naprzód.

Kiedy już dochodził do ulicy Długiej, został gwałtownie zaskoczony przez dwóch ludzi, których fizjonomji nie mógł nawet dostrzedz.

Napastnicy z błyskawiczną szybkością rzucili się na Janiszewskiego, zadając mu ciosy nożami.

Czeladnik rozpaczliwym głosem wzywał o pomoc. Krzyki te usłyszano i kilku ludzi przybiegło, lecz zbrodniarze już umknąć zdołali.

Zastano Janiszewskiego, brojącego we krwi. Pierwszy ratunek zasadzał się na odwiezieniu ranego do pobliskiego cyrkułu, gdzie rany opatrzył felczer.

Okazało się, iż Janiszewski otrzymał trzy głębokie ciosy, a mianowicie: w głowę, szyję i lewy bok.

Zadna z tych ran sama przez się nie jest niebezpieczna, lecz wszystkie razem wzięte spowodowały znaczny upływ krwi i stan zdrowia J., umieszczono go w szpitalu św. Rocha, jest groźny.

Biedny czeladnik, odzyskawszy na chwilę przytomność, żadną miarą nie mógł wskazać przyczyny zbrodniczej napaści, której padł ofiarą.

Nie wiadomo nawet, czy to był akt zemsty, czy też chęć grabieży.

Poszukiwania zbrodniarzy trwają.

== Falszywy przekaz.

Handlarz nierogaczny Jakób Stepniewski, jadąc koleją z Brześcia, poznał się z jakimś handlarzem pruskim Teodorem Wienerem, który nabył od Stepniewskiego partję 200 wieprzy.

Część należności zapłacił gotowizną, na resztę zaś dał przekaz w sumie 800 rs.

Kiedy Stepniewski zgłosił się z przekazem do bankiera, oświadczone mu, iż dokument jest sfalszowany.

Niesumieny Wiener zdołał już umknąć, a trzodę wieprzową odprzedał innej osobie, działającej z dobrą wiarą.

Za oszustem, który podał za granicę, wysłano listy i telegramy gończe.

== Kradzieże.

Nocy wczorajszej niewykryci złodzieje, wylamawszy drzwi do mieszkania Lejzora Bartszkeja przy ul. Żytniej pod nr. 26-ym, skradli różnych wódek, papierosów i tacę miedzianą wartości ogółem 250 rs. — Tej samej nocy okradziono sklep kolonialny Gładna Gitera przy ul. Wolskiej pod nr. 21-ym, gdzie zabrano herbaty i cukru na sumę 200 rs. — Stróżowi domu pod nr. 1-ym przy ul. Szpitalnej, Mikołajowi Zajacowi, w chwili gdy odchodził dyżur przed bramą, jakiś złodziej zabrał z mieszkania pościel i garderobę, a włożywszy na dorożkę nr. 501/502, uciekł w stronę placu Wareckiego. — W podobny sposób okradziono stróża domu pod nr. 29-ym przy ul. Elektoralnej, Anthonia Sztukiewicza.

== Przytrzymanie.

Jeden z głównych hersztów szajki złodziei, napadających systematycznie na pociągi towarowe kolei wiedeńskiej na dworcu, został onegdaj przytrzymany.

Jest nim niejaki Jan Afanasiew. Skutkiem głośnego napadu, jaki się wydarzył przed kilkoma dniami na przystanku Włochy, policja kolejowa przedsięwzięła wszelkie środki celem schwytania rabusiów.

Miedzy innymi wysłano onegdaj pociągiem towarowym Nr. 100 dwójce podoficerów żandarmskich, którzy w chwili napadu wyskoczyli z bronią z bodek hamulcowych i po krótkiej potyczce głównego przywódcę szajki przytrzymali; inni uciekli.

Tym razem liczba napastników była stosunkowo niewielka, nawet z bronią palną, są niezasadnione.

== Z posłizgnięcia.

Przed kilkunastu dniami 14-letnia Aniela Węgierska, córka kucharza prywatnego, poslizgnąwszy się na placu św. Aleksego, upadła i stłukła nogę.

Coniaważ noga nazajutrz była opuchnięta, wezwano lekarza, który ten dość lekko traktował stłuczenie, wyrażając opinię, iż za kilka dni wszystko szczęśliwie przejdzie.

W tymczasem opuchnięcie powiększyło się gwałtownie i dziewczyna dostała silnej gorączki, w połączeniu z mialgją.

Wielu lekarzy, których zaproszono na konsylium, zdecydowali, że konieczna jest nieuchronna, w przeciwnym bowiem razie może się obawiać zakażenia krwi w całym organizmie.

Amputacji tej wczoraj dokonano i zdaje się, iż W., lubo będąc kaleką, zostanie przy życiu utrzymana.

== Nieostrożna jazda.

Powozący bryczką włocianin z Kieplina, Tomasz Uradecki, najechał w pobliżu rogatki mokotowskich na Felję Szaniawską, żonę konduktora, która upadła i złamała nogę.

Szaniawska w parę godzin później urodziła nieżywe bliźnięta.

== Przejechanie było powodem poronienia.

Na ul. Wileńskiej Józef Kuziński, najechany przez wóz roboczy, upadł i zranił się w głowę, a nadto zwichnął prawą rękę.

== Zacięta bójka.

Podwórze teatralne było wczoraj widownią zaciętej walki.

Wyróbnicy: Jan Kuza, zamieszkały pod nr. 8-ym przy ul. Wróblej i Wincenty Siedlecki z pód nr. 8-go przy ul. Białej posprzeczali się z furmanem Janem Czarneckim, liczącym 38 lat wieku, zameldowanym pod nr. 331-ym przy ul. Zabkowskiej.

== Sprzeczka zamieniła się wkrótce w bójkę.

Czarnecki uległ przeważającej sile i, chociaż stawiał silny opór, został powalony na ziemię.

Furman ma kilka ran w głowie, a od uderzenia polanami drzewa ma silnie uszkodzone obie ręce.

Czarneckiego, po udzieleniu pomocy, odwieziono do domu, a wyróbników aresztowano.

Spuścizna.

We wspomnieniu o ś. p. Wincentym Korotyńskim przytoczyliśmy słowa Jks. Krupińskiego, które wypowiedział w kościele Przemienienia Pańskiego przy wyprowadzeniu zwłok na miejsce wiecznego spoczynku zasłużonego w naszej literaturze pisarza i publicysty.

W przemówieniu tem zaznaczył mówca, że ś. p. Wincenty w młodości swej wykazał talent poetyczny, ale okoliczności zaprzęgnęły go następnie do taćki publicystycznej.

Rzeczywiście od tej chwili Korotyński rzadko pisał poezję, na prośbę wszakże redaktora *Przyjaciela* zwierzył się skreślił podniosłej myśli wiersz swój, zamieszczony w nrze 9-ym tegoż pisma (miesiąc wrzesień 1889-ty r.), który, jako poetyczną spuściznę po nieodżałowanym ś. p. Wincentym, powtórzyć uważamy za właściwe, choćby dlatego, iż wzmiątkowane czasopismo w szerszym kole czytelników mniej jest rozpowszechnione:

Napomnienie

Pan miłosierny, gdy nawet karze,
Opłaka swoją wspiera nędzarze,
Przeto i człowiek, z raju wygnany,
Uprawiać w pocie pustynne łany,
Wziął w smutną drogę konie i woły
Na robotniki i przyjaciele.
Wziął ciche owce z miękkimi runy
Na poświßt zimy i na pioruny,
I psa wiernego wziął z sobą w dani,
Aby obrońcę mieli wygnani.
A rzekł mu anioł u raju bramy:
— Miłuj, tulacz, co ci dawamy!
„Sprawiaj się z niemi słodko, liłośnie,
„A serce twoje w zachość urośnie;
„O złość skrzywiła, cnota wyprości,
„I znów się staniesz godzien miłości.
„Lecz jeśli będziesz twardy i dziki
„Na te domowe i robotniki,
„Serce ci stwardnie na własne plemię
„I oków szczykiem napelnisz ziemię.
„I wtedy chyba łaska powróci,
„Gdy okrucieństwa zawściągniesz chud.”
A człowiek poszedł, i słów Anioła
W troskach i znoju zapomniął zgola,
Stargał nakazy i stwardził serce,
I swe robocze miał w poniewierce,
Aż oto w „złosciach własnych się miotła
I świat napelnia kłatwą żywota.
Lecz Miłosierny, gdy nawet karze,
Jeszcze ku sobie garnie nędzarze,
I woła ku nam z czasów powodzi:
— „Odrodźcie serca—świat się odrodzi.”

ZE ŚWIATA.

× Z Krakowa piszą do nas: Zmarł tu w 64-ym roku życia jeden z najwybitniejszych kapłanów T. J. O. Wilhelm Merkel, ur. na Górnym Szlaku. — Na wywiezienie śniegu z miasta wydała już gmina w ciągu r. b. około 10,000 złr., a dotychczas mamy na ulicach, jeżeli nie Kordylery, to przynajmniej imitację Tatrów śniegowych. — Widowiska amatorskie w Kasynie powszechnem oraz wenta na dochód ubogich urozmaicają szereg postrnych zabaw. — Rozłosowanie dzieł sztuki, zakupionych przez Towarzystwo przyjaciół sztuk pięknych, odbędzie się w połowie p. m. — Teatr wznowia tragedję Asnyka „Kiejstut” na benefis Żelazowskiego.

× Ze Lwowa donoszą nam d. 15-go b. m.: Na wczorajszym zgromadzeniu wyborców zapadły następujące uchwały po wygłoszeniu sprawozdania poselskiego p. Karola Lewakowskiego: „Sprawozdanie poselskie dra Karola Lewakowskiego, złożone 15-go b. m. przyjmują zgromadzeni wyborcy m. Lwowa do wiadomości z gorącym uznaniem i serdecznym podziękowaniem za sumienne, wytrwałe, pełne poświęcenia i hartu pełnienie mandatu w interesie kraju i miasta. Zgromadzenie wyborców, podzielając w zupełności jego zapatrywania i sposób postę-

powania dra Karola Lewakowskiego do ponownego wyboru z m. Lwowa i wyraża nadzieję, iż wybór jego, poparty przez wszystkich ludzi rzetelnej pracy, uskuteczni się bez gorącej walki w obozie stronnictwa demokratycznego.” — Były marszałek, hr. Tarnowski, przybył do Lwowa. — Z powodu zamieci śnieżnych ruch pociągów na kolei lwowsko-belzeckiej został d. 15-go b. m. wstrzymany. — Ze Stryja donoszą d. 16-go b. m.: Za stacją tu-tejszą uderzyła maszyna, w ruchu będąca, na jadący pociąg towarowy. Uderzenie było straszne. Urzędnik Chechliński, znajdujący się na maszynie, na miejscu został zabity. Jeden z maszynistów umarł, drugi śmiertelnie ranny. Na razie trudno zebrać bliższych szczegółów. Dyrekcja kolei państwowej donosi o tem: „Dzisiejszej nocy, wskutek nadzwyczajnej zamieci śnieżnej zażądano ze Stryja maszyny pomocniczej dla pociągu osobowego nr. 911-ty, która odejść miała ku stacji Bileze. Urzędnik, przeznaczony do nadzoru i konwoju tej maszyny, przeoczył niestety wśród tej silnej śnieżycy, że zwrotnica, zamiast w stronę ku Bilezu, ustawiona była mylnie w kierunku ku Gajom Wyżnym, a gdy wjechał na ten szlak, zetknął się z pociągiem towarowym nr. 81, skutkiem czego urzędnik ów, prowadzący maszynę, nieostrożność (!) swoją przypłacił życiem, pięciu zaś ludzi służby pociągowej odniosło lżejsze lub cięższe uszkodzenia. Przeszkody powstałe wskutek tego wypadku zostaną dziś do południa usunięte, tak, że pociągi osobowe, wychodzące po południu ze Stryja w kierunku do Chyrowa lub odwrotnie, nie doznają przeszkody.” Komunikat ten wygląda bardzo zagadkowo. Zabity urzędnik Chochliński, młody człowiek, dopiero przed tygodniem ożenił się był we Lwowie. — Zmarły w Rzeszowie uczeń 8-ej klasy gimnazjum, Jan Ludkiewicz, zapisał w testamencie na rzecz ubogich uczniów 500 złr.

× Dr. Józef Rostafiński, profesor wszechnicy Jagiellońskiej, wystosował list otwarty do rady m. Krakowa w sprawie wyboru miejsca na pomnik Mickiewicza, w którym domaga się, aby taż rada stanęła po stronie opinji publicznej i stanowczo domagała się ustawienia pomnika w głównym rynku przed Sukienicami. List powyższy wywołało podanie komitetu, wniesione do rady miasta, z nowym projektem, a mianowicie z żądaniem utworzenia na pomnik półkolistego placu przed samym wylotem ulicy Sławkowskiej na planty. Koszt urządzenia placu, obliczony na 24,000 złr., komitet wzięby na siebie. Pomysł to niedoleżniejszy jeszcze od poprzedniego, według którego pomnik stanął miał na placu okrągłym przy skrzyżowaniu się przedłużenia ulicy Sławkowskiej z drogą, przechodzącą środkiem plantacji. Nie potrzebujemy dodawać, iż wniosek prof. Rostafińskiego ogólnie zyskał uznanie, tem więcej, iż koszt urządzenia placu w rynku przed Sukienicami o wiele byłby niższym.

× Wypadek na kolei. Z Krakowa donosi nasz korespondent pod d. 19-ym b. m.: „Szczegóły wypadku kolejowego na komorze austrjackiej w Szczakowej, o czem doniosłem telegraficznie, są następujące: Pociąg osobowy, wychodzący z Krakowa o godz. 10-ej rano ku Granicy, wskutek złego ustawienia zwrotnicy, przy wjeździe na dworzec kolejowy stacji Szczakowa, wjechał na mylny tor i uderzył o szereg wagonów, naładowanych węglem kamiennym. Prowadzący pociąg maszynista oraz jego pomocnicy jeszcze dość wcześnie spostrzegli grożące niebezpieczeństwo, jakie spowodowali strażnicy linjowi, przez nieprzełożenie zwrotnicy i z całym wysiłkiem tamowali ruch pociągu. Im w pierwszym rzędzie zawdzięczyć należy, iż uderzenie nie spowodowało utraty niczyjego życia, lecz tylko pokaleczenie, jak twierdzą, 13-tu do 18-tu pasażerów. Dwa wagony osobowe, sześć wozów towarowych oraz maszyna, ciągnąca pociąg, zostały popusute. Rannym i pokaleczonym udzielał pomocy lekarz miejscowej fabryki sody. Po obandażowaniu najdotkliwiej poranionych, na własne ich żądanie, pociąg, po odpięciu uszkodzonych wagonów, ruszył w dalszą drogę ku Granicy i Myśłowicom. Takie są o wypadku, że się tak wyrażę, relacje urzędowe; czy jednak nie spowodował on ciężkich kalectw lub smutnych następstw dla owych kilkunastu „pokaleczonych” osób, na razie tu w Krakowie niewiadomo, a zarząd kolei Północnej, jak zazwyczaj, zachowuje o wszystkim kamedulskie *silencium*. Dodać jeszcze wypadu, iż za niedozór w przedstawieniu zwrotnicy podobno pociągnięci zostali do odpowiedzialności: naczelnik stacji i służba.”

× Nowy papier ukazał się na rynku pieniężnym po-żnańskim, mianowicie akcje 200-markowe Towarzystwa budowlanego „Pomoc”. Dziś już mocno poszukiwany, papier ten, według opinji sfer kompetentnych, ma dobrą przed sobą przyszłość. W Poznaniu place idą bezustannie w górę, budowle zaś są niezmiernie ułatwione dzięki przystępności kredytu. To też akcje „Pomoce” rokuja stałe dywidendy. Notujemy ten fakt, jako objaw charakterystyczny, że i u nas interesy spółkowe mogą świetnie przynosić rezultaty. Taka np. spółka „Bazaru”, przed laty założona dla popierania przemysłu, dziś zapisuje kapitał akcyjny w sumie 35,000 talarów, istotny zaś majątek wynosi dotychczas ogółem przeszło milion talarów! Akcje znajdują się w rękach dawnych właścicieli i na giełdzie nawet ceny nie mają. Jak prowadzący jest ten interes, dość powiedzieć, że w ciągu dwóch ostatnich lat

spółka z czystego zysku zakupywała place i zabudowywała je, mimo to, wyznaczając na akcję wysoką dywidendę. Owóż, według kompetentnych, równie dobrym interesem jest też nowozawieszana spółka „Pomoc”, na której czele stoi grono zabiegliwych obywateli poznańskich.

× **List cesarski.** Jak wiadomo, z rozkazu cesarza Wilhelma i w jego imieniu, generał świty cesarskiej, Wedel, przesłał po śmierci Meissoniera ambasadorowi francuzkiemu w Berlinie Herbetowi list kondolencyjny. List ten brzmi dosłownie: „Cesarz i król a dostojny monarcha mój rozkazał mi oznajmić Waszej Eksceleńcy, iż boleśnie wielce dotknęła go wiadomość o śmierci sławnego rodaka pańskiego, Meissoniera. Jego Cesarska Mość, jakkolwiek podziwiał olbrzymi talent malarza, w dziełach jego nadewszystko wzruszał artysta sumienny, człowiek wielkiego charakteru, który, przez uszanowanie dla siebie samego, jednego z pracowni nie wypuścił obrazu, nie uczyniłszy wszystkiego, co było w jego mocy, aby dzieło wydało się doskonałym — arcydziełem. Jego Cesarska Mość uważał zawsze Meissoniera jako jedną ze sław znamiennych Francji i sztuki świata całego, i żywy bierze udział w boleści, którą śmierć mistrza przejęła ojczyznę jego. Polecił mi nadto prosić Waszą Eksceleńcę, abyś zechciał zawiadomić o tem Instytut, który na wieczne czasy dumnym być może z tego, że między członkami swoimi liczył Meissoniera.”

× **Zakaz kawioru.** Przed dwoma dniami otrzymaliśmy depeszę z Berlina, że *Reichsanzeiger* dowiaduje się o zakazie przywozu do Niemiec kawioru, obowiązującym przez dwa lata. Wyraziliśmy zdziwienie z tego powodu, ponieważ nie słychać, aby okolice, z których kawior jest sprowadzany, dotknięte były zarazą. Po otrzymaniu odpowiedniego numeru *Reichsanzeigera* przekonywamy się, że zakaz ów dotyczy pisma ilustrowanego, wychodzącego w Budapeszcie, a noszącego tytuł *Caviar*. Po niemiecku nazywa to „kawior”, po węgiersku — być może — co innego. W każdym razie korespondent, przysyłający nam depeszę, był zalakonicznym.

× **Walki byków.** Dyrekcja berlińskiego teatru „Concordia” postanowiła uraczyć mieszkańców stolicy Niemiec nieznanym im do tej pory widowiskiem. Będzie nim ani mniej, ani więcej, tylko najprawdziwsza walka byków. Dyrektor wymienionego teatru, Düssel, zaangażował w tym celu w Madrycie pełny personel z toreadorów, pikadorów, banclerilosów i kampasów złożony, wraz z odpowiednią liczbą byków chowu Filipa Garcia z Campo del Retiro. Wszystko to razem, jak sądzić należy, z zupełnym powodzeniem, w sztuce spektaklowej p. t. „Jarmark w Sewilli”.

× **Jeszcze jeden środek na suchoty.** Doprawdy zdawałoby się, iż Koch, ogłoszeniem odkrycia swego, całe mrowisko podobnych odkryć poruszył. Paryżki lekarz, Prudère de Moine, przedstawił wyniki badań swoich trziesięcioletnich nad nowym, własnego pomysłu, sposobem leczenia suchot i chorób gardłanych. Środek to na pierwszy rzut oka prosty i praktyczny. Kuracja odbywa się za pomocą noszonego w ustach, lekkiego ze złota lub pozłacanego srebra wyrobionego przyrządu inhalacyjnego, który wyjmuje się tylko podczas jedzenia, ani do oddychania bowiem, ani do rozmowy nie przeszkadza. Przyrząd zawiera pastylki antyseptyczne, silne bardzo, ułatwiające się w przeciągu czterech godzin. Ciągłość i siła inhalacji w przeciągu dwóch do trzech tygodni leczyc ma wymienione choroby najakuratniej.

× **Cenna przesyłka.** Temi dniami bank angielski odesłał w trzech partjach bankowi francuzkiemu, pożyczone w tymże przed przed trzema miesiącami 3 milj. funtów sterlingów (75 milj. franków). Suma przewieziona została w złocie sztabowym; zabezpieczenie jej i opłata od przewozu wynosiły 28,685 fr.; waga zaś 20 tonn.

× **Manja samobójcza** sroży się obecnie w Kopenhadze. W jednym dniu tylko 1-go b. m. cztery pary zakonanych odebrało sobie tam życie. Nazajutrz zaraz do czterech poprzednich przybyła jeszcze jedna. Tego samego dnia i na parę dni przedtem samobójstwem zakończyli życie poeta i literat, rozgoryczeni niepowodzeniem w fachu swoim.

× **Wilki w Rumunji** rozpanoszyły się w sposób niesłychany, szukając ofiar nawet wśród ludzi. Pożarły one temi dniami żołnierza z oddziału pionierów, należącego do garnizonu fortecznego w Fokszani. Ten sam los i tego samego dnia spotkał dwóch duchownych, jadących saniami w okolicy Koszowani. Napadła ich w drodze cała gromada wilków zgłodniałych i pożarła, furman tylko zdołał się uratować.

× **Trykoty przed sądem.** Ciekawa sprawa przyszła temi dniami pod rozpatrzenie „Superior court” (sąd wyższy) w Nowym Jorku. Przedmiotem jej były — trykoty. Owe „lights” należały do młodej artystki, nazwiskiem Lillian Russel, która zeznała przed sądem, iż były zbyt cienkie, naraziły ją więc na zaziębienie, skutkiem czego, rada nie rada, złać musiała kontrakt, zawarty z impresarjem Duft'em z „Standardtheater”. Sąd posiedzenie sądu zapelniała złota i pozłacana młodzież w towarzystwie aktorów. Adwokat panny Russel bronił jej z zapalem, wywijając trykotami nad głowami sędziów, niby sztandarem. Aktorka oświadczyła, ku ogólnej ucieście obecnych, iż od przyrody uposażona bardzo łaskawie, nie może żadną

miarą nie ciepłego nosić pod cienkimi, jedwabnymi trykotami, zanadto by ją to bowiem pulchną czyniło. Wesołą sprawę odroczone.

BAŃKI MYDLANE.

Ogłoszenie.

„Upraszam pana X., od dwóch lat uważanego za zmarłego, o łaskawe zgłoszenie się do niżej podpisanego w nadzwyczajnym interesie.”

Au-ten-ty-czelne..

Papa z córeczkami wybiera się na koncert.

Rozumie się, córeczki od godziny siedzą przy toalecie, a żelazka do fryzowania włosów, puder, róż i t. p. mają obdyt ogromny.

— Cóż u diabła! — rzecze papa zniecierpliwiony — robicie tyle przygotowań do jednego głupiego koncertu. Biercie przykład ze mnie, w dwie sekundy będę gotów. Ot! kładę do uszów po kawałku waty — i basta!..

Mały spekulant.

— Słuchajno, Edek — rzecze ośmioletni Bolo do towarzysza — wykopsaj mnie zdrowo, ja zacząć beczęć, matka da mi orzechów, podzielimy się. Zgoda?..

To dziwne, jak często przeszłość człowieka stoi jedynie na przeszkodzie jego przyszłości.

Zły krytyk teatralny widzi tylko złe strony sztuki, mierny — tylko dobre, dobry — i złe i dobre.

— Szanowny panie redaktorze! Ponieważ omyłka przy zmianie listów T. k. z. w kantorze W. Radziszewskiego w hotelu Europejskim powstała z mojej winy, przeto przepraszać W. Radziszewskiego za przykreść, składam rs. 1 na biednych według uznania redakcji.

— Do odesłanych mi przez p. St. B. kop. 15 dołączam 35 kop. przeznaczając takowe dla najbiedniejszych.

— Na nędzę wyjątkową J. Hor. rs. 3.

NEKROLOGJA.

† **Ś. p. Józef Szlezygier,**

b. rektor szkół rządowych, urzędnik drogi żelaznej warszawsko-wiedeńskiej, przeżywszy lat 74, po krótkiej chorobie, zakończył życie w dniu 18-ym lutego 1891 r.

Nabożeństwo żałobne odbędzie się w kościele Wszystkich Świętych w dniu 21-ym b. m., to jest w sobotę, o godzinie 10-iej rano. Wyprowadzenie zwłok z tegoż kościoła nastąpi tegoż dnia o godzinie 3-iej i pół po południu na cmentarz powązkowski. Na smutne to obrzędy pozostała żona, córki i zięć zapraszają krewnych, kolegów, przyjaciół i znajomych. —724—

† **Ś. p. Marja z Hussów ZAJTZ,**

opatrzona św. sakramentami, zasnęła w Bogu dnia 19-go lutego 1891 r., przeżywszy lat 40. Pograżony w głębokim smutku mąż zaprasza krewnych, przyjaciół i znajomych na żałobne nabożeństwo do kościoła św. Antoniego dnia 21-go lutego, t. j. w sobotę, o godzinie 9-iej i pół zrana, a następnie na wyprowadzenie zwłok w niedzielę, dnia 22-go lutego, o godz. 4-iej po południu na cmentarz powązkowski. —712—

ś. p.

AUGUSTA z domu HEISLER FUCHS,

żona obywatela miasta Warszawy,

po długich i ciężkich cierpieniach zasnęła w Bogu dnia 18 lutego 1891 r., przeżywszy lat 60. Pograżeni w głębokim smutku mąż z rodziną zmarłej, zapraszają przyjaciół i znajomych na wyprowadzenie zwłok z domu własnego Plac św. Aleksandra № 18, dnia 21-go b. m., to jest w sobotę, o godzinie 3-iej po południu, na cmentarz ewangelicko-augsburski. Osobne zaproszenia rozsyłane nie będą. —233—

† W sobotę, dnia 21-go lutego, jako w wilgę rocznicy śmierci

ś. p. Jana Zawiszy,

odbędzie się nabożeństwo żałobne w kościele św. Krzyża, o godzinie 11-iej przed poł.

† W sobotę, dnia 21-go lutego, jako w dzień imienia ś. p.

Eleonory z Nenckich Faleckiej,

odbędzie się w kościele św. Antoniego przy ulicy Senatorskiej, o godzinie 10-iej zrana, żałobne nabożeństwo, na które zaprasza się krewnych i znajomych. —715—

† W sobotę, dnia 21-go lutego, o godzinie 9-iej i pół zrana, w kościele św. Aleksandra, odprowadzone będzie nabożeństwo żałobne za duszę ś. p. **Sabiny Kosińskiej,** jako w wigilię rocznicy jej śmierci, na które rodzina krewnych i życzliwych zaprasza. —720—

† W sobotę, dnia 21 lutego, jako w 12 rocznicę śmierci ś. p.

JANA senatora KARNICKIEGO,

odbędzie się nabożeństwo żałobne, za spójność duszy jego, w kościele św. Aleksandra, o godzinie 11-iej przed poł.

† W wtorek dnia 17-go lutego umarła w majątku Kryłów

ś. p. Józefa z hr. Rostworowskich Horodyska.

Strapióna rodzina zaprasza krewnych, przyjaciół i znajomych na mszę żałobną, do kościoła św. Krzyża w sobotę dnia 21-go lutego na godzinie wpół do 10-iej rano.

† W dniu 21 lutego r. b., t. j. w sobotę, o godzinie 10-iej zrana odbędzie się żałobne nabożeństwo w kościele ś. Anny (bernardyński) za duszę

ś. p. Eleonory Wicherkiewicz,

na które pozostały mąż wraz z dziećmi zaprasza znajomych.

† W dniu 21-ym lutego, to jest w sobotę, jako w dwunastą bolesną rocznicę śmierci

ś. p. Konstantego Rejczakiewicza,

odprawioną zostanie żałobna wotywa w kościele św. Ducha (po-paulińskim), o godzinie 9-iej zrana, na którą pozostała rodzina zaprasza życzliwych.

† W dniu 21 lutego, t. j. w sobotę, o godzinie 10-iej i pół zrana, w kościele Wszystkich Świętych na Grzybowej w kaplicy Matki Boskiej, odbędzie się żałobne nabożeństwo za spójność dusz

ś. p. ELEONORY PAUL,

Anny z Piotrowskich Zdunekiej i Amelji z Pauli Schulze, na które się zaprasza pozostałą rodzinę, życzliwych i znajomych. —699—

† Opiekun ś. p. **Władysława Fijałkowskiego,** b. rektora Cesarskiego warszawskiego uniwersytetu, składa najczenniejsze podziękowanie kolegom zmarłego, za uczucie, jakie okazali w przeniesieniu zwłok jego na własnych swych barkach, aż na cmentarz bródziński.

Wawrzyniec Szadkowski.

723

Z Petersburga.

Now. wr. zamieściło artykuł p. t. „Niebezpieczna droga”, w którym omawia kwestję kredytu meljoracyjnego.

W artykule tym czytamy:

„Jeszcze nie odbyło się ani jedno posiedzenie utworzonej pod przewodnictwem sekretarza stanu Ostrowskiego komisji specjalnej, mającej się zająć opracowaniem zasad kredytu meljoracyjnego, a rozlega się głos ostrzegający: „Nie budujecie zamku na lodzie”.

„Co prawda, budowanie zamków na lodzie tutaj zupełnie możliwem, dowodzą tego pogłoski rozpowszechniane za pośrednictwem pewnych gazet, jakoby istniał projekt wprowadzenia od razu takiej organizacji kredytu, która dozwoliłaby zadosyćć nie najróżnorodniejszym potrzebom rolnictwa. dług pogłosek tych irygacja, roboty ziemne, wanie dróg, ulepszenie inwentarza żywego i m. t. p. twego, budowie gospodarskie, ogrodnictwo itd. wszystko to ma stać się przedmiotem kredytu. czawszy jednak tak szeroko, łatwo dojść do tego, nie wystarczy na nie, albo też nastąpi odwrót do sławionego projektu przyznawania kredytu na weksle, który początkowo miał również charakter kredytu meljoracyjnego. A przecież projekt ten rzucen został głównie dzięki zbytniej swej obszerności. Kredyt na sola-weksle przeznaczony był na powiększenie kapitału obrotowego ziemian bez ograniczenia celów, na jakie kapitały te mogą być użyte. Skutek też był ten, iż kredyt taki powiększał tylko liczbę długów, obciążających rolnictwo.

„Gdyby w tym wypadku skorzystano ze wskazówek praktyki, nabytych podczas zastosowania sola-weksli, i rachowano się z należytą ostrożnością przy wprowadzaniu projektowanego kredytu meljoracyjnego, mimo to należałoby się obawiać zgubnych skutków z powodu rozszerzenia zakresu tych meljoracyj, na wprowadzenie których utworzony będzie kredyt.”

Dalej Now. wr. pisze:

„Łatwo sobie wyobrazić, co nastąpi w razie otwarcia kredytu od razu na różnorodne meljoracje. przestrzeni nawet jednego powiatu, nie mówiąc już o całej gubernji, jeden ziemianin zapragnie skorzystania z kredytu na irygację, inny na urządzenie drogi powiatowej, trzeci na ulepszenia narzędzi i t. d. potrzebą będzie mieć do rozporządzenia najrozmaitszych specjalistów, aby, co jest rzeczą niezbędną, kontrolować przedsiębrane prace meljoracyjne? Gdyby nawet można było zgromadzić taką liczbę specjalistów, to ileżby kosztowało ich utrzymanie? Rozmnie się, że koszt ten olbrzymi obciążałby tylko kredyt meljoracyjny.”

Nadanie tego właśnie szerokiego zakresu kredytowi meljoracyjnemu uważa Now. wr. za „niebezpieczną drogę” i doradza, aby przedewszystkiem podzielono gubernje rolne na pewne okręgi i dla każdego wyznaczono najbardziej potrzebne typy meljoracyjnych, na wykonanie których może być przyznany kredyt.

Z powodu znanego listu Ristina do królowej Natalji, *Novosti* piszą pomiędzy innemi:

„Sprawa królowej Natalji, sama przez się zupełnie słuszną, może być uważana za straconą skutkiem udziału w niej partji postępców. Z takimi adwokatami, jak Garaszmin i jego gazeta *Videlo*, królowa straciła tylko poprzednią swą popularność i dopomogła pogłoskom, oskarżającym ją o szukanie pomocy w Austrii. W Serbji niemożliwemi są obecnie rządy partji postępcowej. To też obawiamy się, aby skutkiem przyjazdu do Belgradu Milana Obrenowicza nie wynikły wcale niepożądane zawiązania. A nadto dochodzą nas wieści o złym stanie zdrowia młodego króla Aleksandra.

„W takich warunkach najlepszym wyjściem z trudnej pozycji byłby natychmiastowy i dobrowolny wyjazd Natalji z Serbji. Jeśli to nie nastąpi, obawiam się istotnie potrzeba wcale niepożądanych skutków.

Kijewsk. słowo robi uwagę, że ostatnie zamiecie śnieżne, utrudniające komunikację, w pewnych razach dają możność podróżnikowi pieszemu zakasować nawet koleje. W charkowskim sądzie okręgowym zdarzył się mianowicie następujący wypadek:

„Rozpoczyna się sprawa o otrucie. Po otwarciu posiedzenia prezydujący zwraca się do komisarza sądowego z zapytaniem:

— Ilu świadków powołano do śledztwa sądowego?

— Stu jednego.

— Ilu ich przybyło?

— Jeden.

— Tym jednym świadkiem był włościanin z gubernji tambowskiej, który przybył do sądu z odległości 700 wiorst.

„Reszta świadków nie przybyła z powodu przerwanej komunikacji. Czyż więc pierwotny sposób lokomocji *per pedes apostolorum* nie odniósł zwycięstwa nad parą?—dodaje w końcu gazeta kijowska.

Telegramy „Kurjera Warszawskiego“.

Petersburg 20-go lutego. (Tel. Aj. półn.) — Naczelnikowi eskadry Oceanu Spokojnego, wiceadmirałowi Nazimowowi, rozkazano powitać Jego Cesarską Wysokość Cesarzowicę. Następce Tronu w Singapurze i towarzyszyć do Władywostoku.

WYBORY W AUSTRII.

Lwów 20-go lutego. (Tel. pryw. Kur. War.) — Na wczorajszym zgromadzeniu wyborców tutejszych ubiegający się o mandat do rady państwa z miasta Lwowa, Stanisław Szczepanowski, zarzucony był interpelacjami. Wykazywano mu niestosowność programu demokratycznego. Szczepanowski jest przeciwnikiem powszechnego głosowania, ponieważ w kraju znajduje się 70% analfabetów, zwolennikiem przejścia kolei na własność kraju, podatku stopniowego od dochodu i zniesienia loterii liczbowej.

Lwów 20-go lutego. (Tel. pryw. Kur. War.) — Wczoraj w Gródku Dawid Abrahamowicz wygłosił mowę kandydacką przed wyborcami włościańskimi, którzy uchwalili dlań wotum zaufania, jako dla dotychczasowego posła tego okręgu.

Lwów 20-go lutego. (Tel. pr. Kur. Warsz.) — Wyborcy miasta Brodów zawezwali barona Sochora, ubiegającego się znowu o mandat tamtejszy, do osobistego stawienia się przed wyborcami. Wezwanie to uważają za wskazówkę prądu przeciwnego Sochorowi. (Sochor jest dyrektorem jeneralnym kolei, Niemcem z rodu; *przyp. red.*)

Lwów 20-go lutego. (Tel. pryw. Kur. W.) — Młodorusiński centralny komitet wyborczy zatwierdził dalej kandydatury ks. Michała Karaczewskiego z okręgu gmin wiejskich okręgu Lwów-Gródek, a urzędnika sądowego Józefa Kulczyckiego z gmin wiejskich okręgu Czortków-Buczacz; w okręgu zaś wiejskim Kołomyja-Kossów popierają ugodowcy młodorusińscy byłego sędziego Podlaszeckiego; w okręgu tym kandyduje także notariusz młodorusiński Szeib przeciw kandydatowi starorusinów dr. Danilowiczowi.

WIZYTA W FRIEDRICHSRUHE.

Berlin 20-go lutego. (Tel. pr. Kur. Warsz.) — Dzisiejszy *Hamburgischer Correspondent* donosi, że

Crispi w tych dniach przybędzie w odwiedziny do ks. Bismarka do Friedrichsruhe.

RADA ROBOTNICZA.

Paryż 20-go lutego. (Tel. pryw. Kur. Warsz.) — Najwyższa rada robotnicza rozpoczęła swoje obrady pod przewodnictwem ministra handlu Juljusza Roche. Minister wygłosił mowę, w której uznał pożyteczność osobistej inicjatywy robotników, ale zarazem podniósł i obowiązek państwa do obrony godności ludzkiej i bezpieczeństwa robotników w obec nowoczesnego rozwoju życia fabryczno-przemysłowego. Rząd przedstawił radzie projekty, dotyczące organizacji sądów rozjemczych pomiędzy robotnikami i pracodawcami, kwestji płacy, biur stręczenia tejże i utworzenia osobnego departamentu pracy w ministerjum handlu.

POWSZECHNE GŁOSOWANIE.

Bruksella 20-go lutego. (Tel. pryw. K. W.) — Związek brukselski partji robotniczej uchwalił w obecności delegowanych 52-ch związków urządzenie ogólnej zimy, jeżeli izba nie zgodzi się na rewizję konstytucji w duchu powszechnego głosowania. Następnie obradowano nad propagandą w armji. Rada jeneralna stronnictwa robotniczego upoważnioną została do wydania manifestu.

RUCH W KANADZIE.

Londyn 20-go lutego. (Tel. pryw. K. W.) — Według doniesień prezesa gabinetu kanadyjskiego Macdonalda, agitacja za przyłączeniem Kanady do Stanów Zjednoczonych Ameryki wzmaga się. Na czele ruchu stoi przewodzca partji liberalnej Cartwright.

Wiedeń 20-go lutego. (Tel. pryw. Kur. W.) — W kołach wojskowych krąży pogłoska, że cesarz Wilhelm przybędzie na tegoroczne manewry letnie armji austriackiej w Styryji.

Berno 20-go lutego. (Tel. pryw. Kur. Warsz.) — Wybuchła tu zmowa szewców.

Berlin 20-go lutego. (Tel. pryw. Kur. Warsz.) — Agitacja na prowincji przeciw zawarciu traktatu handlowego z Austrią wzmaga się.

Berlin 20-go lutego. (Tel. pr. K. Warsz.) — Silne wrażenie sprawiły tu wycieczki londyńskiej *St. James Gazette* przeciw cesarzowi.

Konstantynopol 20-go lutego. (Tel. pryw. Kur. W.) — W. Porta wysłała dwa bataljony wojska, celem ukarania Malissorów za naruszenie granicy czarnogórskiej.

Berlin 20-go lutego. (Tel. pryw. Kur. War.) — Ruble w gotówce   (wczoraj 237.90)
Ruble na dostawę   (wczoraj 236.75)

Z SĄDÓW.

Sprawa Bartenjewa.

PIERWSZY DZIEŃ ROZPRAW.

Wracamy jeszcze do zeznań świadków grupy pierwszej i drugiej, które podaliśmy dziś rano w streszczeniu. Uzupełniamy naszą relację.

Kornet Krupieński.

Z Wisn. świadek znał się mało. Uważał ją za kokietkę i to bardzo rozumną.

Bart., o ile mu się zdawało, wzajemnością Wisn. się nie cieszył.

Upijał się oskarżony często, z kolegami nie żył, wciąż przebywał na mieście.

Wiem, że o kogoś Bart. był bardzo zazdrosny. Zdaje się, że to właśnie o jen. Palicyna.

Przybywszy do pułku po zabójstwie, Bartenjew wkrótce się uspokoił, pił nawet herbatę. Zapytał, jaka kara mu grozi za dokonane przestępstwo, czy nie będzie skazany na zamknięcie w klasztorze?... Gdy kornet Jelec płakać zaczął, Bartenjew go uspokajał.

Dlaczego się Bart. nie zastrzelił po dokonaniu zbrodni, świadek nie wie. Była sposobność ku temu nawet po przybyciu do pułku. Bartenjew z niej nie skorzystał.

Uczucie jego do Wisn. powodzeniem uwiecznione zdaje się nie zostało i zamknęło się w miłości platonicznej.

Kornet Prudnikow.

Przyjechałszy do pułku, Bart. o zbrodni opowiadał kolegom gorączkowo — nie pytany mówił urzłkowo.

Wisn., jak się zdaje, była dlań obojętna.

Bart. w ostatnich czasach unikał kolegów i swych zajęć służbowych.

Prok. Czyś pan bywał u Wisnowskiej?

Sw. Owszem, czasem.

Prok. A kogo pan u niej widywał?

Sw. Jednocześnie ze mną bywali u nieboszczki. Kronenberg, Krzywoszewski, Przybylski i Myszug.

Araszkiewicz (poliejant).

O godz. 6-ej zrana, d. 1-go lipca, zameldowano w naszym cyrkule o zbrodni. Udałem się na miejsce wypadku.

Wkrótce się dowiedziałem, że Bart. już aresztowany, lecz że trzeba mieszkaniu jego zapieczętować do zejścia władz sądowych.

Udałem się do mieszkania oskarżonego. W piecu kuchennym znalazłem ślady spalonego papieru w znacznej ilości.

W palcie znalazłem rewolwer, który tu widzę.

Prok. Nie dowiedział się pan, z kąd Bart. dostał chloroformu?

Sw. Pytałem się o to najpierw felczerów, żaden z nich jednak nie chciał mi nie powiedzieć. Od starszego lekarza Fridericiego dowiedziałem się, że z apteki pułkowej wzięto 1½ uncji chloroformu dla wycierania nim zreumatyzmowanej ręki. Według dr. Sektetarewa, Bart. w kwietniu miał dostać chloroformu.

Z kąd oskarżony dostał morfiny — nie wiem. W Warszawie bez recepty można jej dostać: uczyniłem próbę i — dostałem w pewnym składzie aptecznym, przedstawiając się tam, jako osoba prywatna.

Juljan Kupfer.

Bartenjew wynajął od nas mieszkanie około 13-go czerwca. Gdy już było urządzone, przyjechał, wziął klucz i udał się do lokalu, wkrótce jednak wrócił i oddał mi klucz napowrót.

Wieczorem d. 30-go czerwca, o godzinie 10-ej, Bartenjew zawołał świadka i kazał mu przynieść: szynki, wisienn, portera, wody sodowej i chleba. Nie wpuszczał mnie do mieszkania, lecz odebrał przyniesione produkty przez uchylone drzwi.

O godz. 1-ej w nocy zażądał ołówka. Pasięrb mój, Milewski, domyślał się, iż w mieszkaniu jest kobieta. Mówiła głosem „ostrzejszym”, rozkazującym. Słów jednak nie słyszał. Chłopak próbował podglądać, korzystając z otwartego na chwilę lufika. Nie pozwoliłem mu jednak na to.

Przew. Za jaką cenę mieszkanie to było wynajęte?

Sw. Za 30 rs. kwartalnie. Tapicer pracował w niem dzień i noc, a nawet w niedzielę (d. 29-go czerwca).

Prok. Czem oddzielony był pokój Bartenjewa od zajmowanego przez was?

Sw. Ścianą. Piec mieliśmy wspólny; szpary, które były pomiędzy piecem a ścianą umożliwiały nieco słuchanie tego, co się działo wewnątrz. Rozmowę słyszałem do godz. 12-ej w nocy, potem już nie więcej nie słyszałem.

Obr. Sachs. A krzyku pan nie słyszał?

Sw. Nie.

Stefan Milewska

(pasierbica poprzedniego, ubrana pretensjonalnie, w ogromnym kapeluszu — mówi śmiało, rezolutnie).

W połowie czerwca Bart., spostrzegłszy wywieszoną kartę na bramie, zwrócił się do nas o mieszkanie. Ponieważ pokój był zajęty do 1-go lipca, doradziłam, ażeby, jeśli mu mieszkanie potrzebne jest zaraz, porozumiał się bezpośrednio z „kucharzową”, która obecnie je zajmuje.

Bartenjew usłuchał mnie i dał lokatorce 30 rs. odstępnego. W ciągu godziny mieszkanie musiało być opróżnione. Jak twierdził Bart., zostało ono wynajęte na skład książek, na „gabinet”.

— Wszyscy panowie mają w Warszawie swoje gabinety — objaśniał.

Po wynajęciu przez dwa tygodnie ani zajrzał do lokalu.

Przybył dopiero we czwartek, d. 26-go czerwca, a wkrótce potem przybyli stolarz i tapicer, którzy nagwał wykończyli pokój.

W poniedziałek, d. 30-go czerwca, Bart. wieczorem zażądał od świadka: lodu, noża i korkociąga. Podczas nieobecności świadka do Bart. ktoś przyjechał. Świadek wie o tem od swego ojczyma. Kto przyjechał — nie wie.

Prok. Czy słyszała pani krzyki jakie za ścianą? Może rozmowę.

Sw. Nie nie słyszałam.

Józef Milewski.

brat poprzedniej, na sprawę nie przyszedł. Zeznał ją odczytano.

W nocy, o 1-ej, Bart. wychodził do świadka, żądając ołówka i papieru. Był, zdaje się, pijany. Względem świadka zachowywał się wielce poufale. Był bez czapki...

Potem zażądał wody. Postawiłem ją w dzbanku na schodach, lecz Bart. nie wziął jej. Zabrałem potem wodę. Do mieszkania, nawet do przedpokoju mnie nie wpuszczał.

Henryk Kupfer (10-letni chłopak, syn Jul. Kupfera).

Śmiało opowiada, że wieczorem łód panu podawał.

Przew. Jakiemu panu?

Sw. A temu (wskazuje oskarżonego).

Potem dałem mu nóż i widlec. Słyszałem, że ktoś w pokoju się śmiał; głos był cienki, zdaje się kobiecy.

Stan. Cuglewski.

(stróż domu nr. 14 przy ul. Nowogrodzkiej).

W niedzielę (29-go czerwca) Barten. przyjeżdżał z jakąś damą w nocy. Zabawili z godzinę. Świadek wpuszczał ich i wypuszczał. Twarzy damy nie dostrzegł: była zakryta.

W poniedziałek wieczorem przyjechała jakaś pani na Nowogrodzką. Zatrzymała się pod 12 n-rem i przysłała pod 14-ty.

Gdy po 5-ej zrana we wtorek zamykał podwórze, widziałem, jak wychodził ze swego mieszkania Bartenjew.

Rozalja Cuglewska (żona poprzedniego).

Prok. Czy widzieliście panią, która przyjechała w poniedziałek do Bartenjewa.

Sw. Widziałam. Było to około 8-ej wieczorem.

Prok. Czem przyjechała?

Sw. Dorożką.

Prok. Czy miała co w ręku?

Sw. Zdaje się, że nie miała nic.

Prok. U sędziego śledczego twierdził pan, że nie nie wyjmowała z dorożki.

Świadek nie pamięta, co mówiła poprzednio.

DRUGI DZIEŃ ROZPRAW.

Posiedzenie dzisiejsze rozpoczęło o godz. 10½.

Aleksander Myszuga.

Przew. Czy pan polak?

Świad. Po polsku wychowany, więc polak.

M. poznał Wisn. przed 12-tu laty we Lwowie, u wspólnego nauczyciela Wysockiego. Stosunki ich odnowiły się w r. 1884-ym, gdy świadek przyjechał do Warszawy. Stosunek ten przetrwał do r. 1885-go, w którym Myszuga się ożenił.

Kochałem Wisnowską i korzystałem z jej wzajemności.

Do końca jej życia stosunki nasze były bardzo dobre.

U Wisnowskiej spotykałem: Krzywoszewskiego i Przybylskiego.

Prok. A z wojskowych?

Świad. Bartenjewa i Prudnikowa.

Wisnowska opowiadała, że Bart. kocha ją do szaleństwa, obdarza często kwiatami. Bart. bywał często zarówno w teatrze Rozmaitości, jak i w Wielkim.

Prok. Jak się Wisnowska zapatrywała na miłość do niej Bartenjewa?

Świad. Wisn. opowiadała, że kocha ją do tego stopnia, iż gotów jest zabić ojca swego, jeśli ten będzie się sprzeciwiał jego ślubowi z Wisn.

Artystka w ogóle nie ukrywała nic przedemną.

Prok. Czy nie wyrażała Wisn. obaw co do tego, żeby się Bart. nie zastrzelił?

Sw. I owszem, zawsze się lękała tego. Pewnego razu Bartenjew przyłożył rewolwer do ust, chcąc się zabić. Wisnowska padła na kolana, wołając: „Czekaj chwilę jeszcze!” Zyskała na czasie. Potem zaczęła opowiadać Bartenjewowi, iż nie powinien robić skandalu w jej domu. Widząc, że wciąż Wisnowska obawia się Bartenjewa, radziłem jej wyjechać na dłuższy czas za granicę—do Londynu.

Bartenjew oświadczył, że jako attaché ambasady rosyjskiej, przybędzie tam za nią. Wówczas radziłem jej wyjechać do Ameryki, a przedtem, dla wypoczynku, do Zakopanego.

Z drugiej znów strony Wisnowska pragnęła wyzyskać za granicą swój talent, stać się słynną, jak Modrzejewska i Sara Bernhardt.

Wisnowska mówiła kiedyś Bartenjewowi, że napisze do jego ojca, prosząc, ażeby go wywiózł do Rosji i uwolnił ją od niego.

Wówczas Bartenjew zawołał:

— Zanim ojciec tu przyjedzie, ja się zastrzelę na samą o tem wiadomość.

Po raz ostatni widziałem Wisnowską w poniedziałek, d. 30-go czerwca.

W niedzielę zrana, gdy przyszedłem, zastałem ją bardzo słabą; z trudnością dźwignęła się z miejsca. Pomogłem jej zejść do powozu, w którym usiadła wraz z Stenglówą i Koraj. Pojechała do Potoku do matki, dokąd się udałem również wieczorem. Tegoż dnia wróciliśmy do Warszawy, gdzie czekał na Wisnowską list od jej. Palicyna w sprawie pilnej.

Jednocześnie pokazała mi dwa pierścionki, mówiąc:

— Wszyscy mnie prześladują Bartenjewem. Patrz: oto pierścionki mój i jego. Wszystko już między nami zerwane. Odetchnę spokojniej.

Zerwanie z Bart. doradzałem jej zawsze i stanowczo: „Kompromitujesz się: Wszyscy mówią o roman-sie z oficerem”.

Złamałem raz jej pierścionek „zareczynowy”. Wisn. obawiała się skandalu, nawet zabójstwa. Nie wierzyłem temu jednak. Owszem, rad byłem, że złamałem pierścionek (obraczke).

Nie chcąc już potem nosić obrączki, a obawiając się Bart., Wisn. włożyła na palec inny pierścionek, podobny do tamtego.

W poniedziałek byłem u Wisn. na obiedzie. Matki nie było, co mi sprawiło przykrość. Wisn. oświadczyła, że matka przyjedzie dopiero wieczorem.

Przy obiedzie była mowa o mojej roli w „Carmen”. Wisnowska dowodziła, że niektóre sceny źle oddaje.

Prosiła mnie o przyniesienie partycji i wypróbowanie z nią razem.

Była w dobrym usposobieniu. Wezwała mnie tegoż dnia (w poniedziałek) wieczorem do siebie.

Przyszedłem, lecz Wisn. nie zastałem.

Prok. O truciźnie u Wisn. nie pan nie wie?

Sw. Dawniej, przed kilkoma laty, Wisn. miała opium. Matka to wyrzuciła. O samobójstwie nie myślała.

Rewolwer widziałem u Wisnowskiej. Po raz ostatni widziałem go na parę tygodni przed jej śmiercią. Oprócz dużego rewolweru (leżącego na stole w sądzie) Wisn. miała drugi, mniejszy.

Rewolwer Wisn. wzięła od Bart., chcąc uniemożliwić samobójstwo.

Stosunki z matką Wisn. były jaknajlepsze: nawzajem się kochały. Matka obecnie zmysły traci z rozpacz po córce.

Prok. Jaką śmiercią umarł ojciec Wisn.?

Świad. Nie wiem.

Prok. Czy to prawda, że w ostatnich czasach traciła pamięć?

Świad. Nie, pamięć doskonałą zachowała do ostatniej chwili.

Samobójstwa Bart. obawiała się bardzo: bała się skandalu, utraty miejsca w teatrze. Oprócz tego żałowała go nieco.

Bart. opowiadał Wisn., że ojciec jego jest gubernatorem w Moskwie, a siostra u Dworu frejliny. Mówił mi o tem nader poważnie.

— Jeśli on odbierze sobie życie—mówiła—to egzystencja moja w Warszawie będzie niemożliwą.

W tem miejscu wstaje oskarżony, prosząc o głos. Mówi cicho...

Bart. utrzymuje, iż nigdy nie mówił Wisn. o zamiarze swoim zabić własnego ojca. Że jeżeli Wisn. opowiadała o wysokim stanowisku jego krewnych, była to prawdopodobnie z jej strony pomyłka.

Wisn. mogła ściśle sprawdzić to u Palicyna i u towarzyszy Bartenjewa.

Bart. opowiadał, iż Myszuga grozi Wisnowskiej samobójstwem, a nawet przychodzi do niej z rewolwerem.

Obr. Plewako (do Myszugi). Czy była taka chwila, gdy Wisn. powiedziała panu, że „wszystko między nami musi się skończyć”?

Sw. Była, gdy jej powiedział, że nie mogę dostać rozwodu.

Obr. Pl. Czy świadek był zazdrosny o Wisn.?

Sw. Nie, zazdrość nie leży w moim charakterze. Jeśli ją powstrzymywałem od stosunku z Bart., to jedynie jako człowiek uczciwy.

Prok. Czy pan wie o stosunku Krzywoszewskiego z Wisn.?

Sw. Widziałem o Krzywoszewskim i o innych. Raz jeździliśmy z Bart. konno do Wilanowa.

O wycieczce swej do Sielanki (z Krzywoszewskim, Bart. i Stenglówą) Wisn. mi opowiadała: wracając zajeżdżali do cerkwi pułkowej, gdzie stał trup wachmistrza. Wisn. omal, iż nie zemdląła ze wzruszenia. Bart. odprowadził ją do karety, z której Krzywoszewski i Stenglowa nie wychodziły.

Nazajutrz kondukt z wachmistrem przeciągał z muzyką pod oknami Wisn.

Obr. Sachs. Czy Wisn. nie mówiła o przysiędze, jaką złożyła Bartenjewowi?

Sw. Coś słyszałem, ale dobrze nie pamiętam.

Przew. Według słów Bart., pan przez zazdrość groził również Wisn. samobójstwem.

Świadek przeczy.

Przed sądem staje ponownie Antonina Orłowska, młodsza Wisn.

Obr. Sachs. Czy to prawda, że Myszuga gwałtem ściągnął z palca Wisn. pierścionek Bartenjewa?

Sw. Prawda. Pani była wówczas bardzo wystraszona; mówiła, że omal jej palec nie złamał.

Woźny melduje przybycie „deńszczyka” Bart., Karpowa, który składa naprzód przysięgę.

Michałowski.

Dłuższy czas nie widziałem Wisn. W piątek, 27-go czerwca, spotkałem się z nią. Wymawiała mi, iż zapominałem o niej, przyczem oświadczyła mi, iż wyjeżdża do Londynu.

Nazajutrz odwiedziłem ją, zastałem u Wisnowskiej Bartenjewa i Szmitta, dyrektora lwowskiego teatru.

W niedzielę byłem w cyrku. Podszedł do mnie Bartenjew proponując mi szampana, z początku odmówiłem, ale potem przystałem. Postawiliśmy po butelce.

Bartenjew był rozdrażniony. Mówił o Wisnowskiej.

Wracając z cyrku, Bartenjew rzekł do mnie: — Pod sekretem pokażę panu coś ciekawego.

Bart. zawiózł mnie na Nowogrodzką nr. 14. Byłem zdziwiony. Co to ma znaczyć?

Bart. mówił o Wisnowskiej, o swej nieszczęśliwej miłości do niej i t. d.

Domyśliłem się wówczas, że to właśnie mieszkanie dla Wisnowskiej.

Po upływie 10-ciu minut wyjechaliśmy zamtąd do Stępkowskiego. W drodze Bart. rzekł do mnie po francuzku:

— W tem mieszkaniu (na Nowogrodzkiej) znajdują mnie nieżywym.

Od Stępkowskiego Bart. zawiózł mnie do siebie. Kolacji nie jadłem i położyłem się spać.

Około godz. 12-ej zapukał służący Bart., mówiąc, że ktoś na niego czeka.

Bart., powiedziawszy mi, że to któryś z kolegów go wzywa, wyszedł.

Nazajutrz byłem u Wisn. Mówiliśmy o jej podróży za granicę. O godz. 6-ej wieczorem wyszliśmy razem na miasto.

Przew. Czy Wisnowska wychodząc wzięła coś ze sobą?

Sw. Nie uważałem. Wisn. wsiadła do dorożki. Powiedziała mi, że jedzie do Daleszyńskiej.

Nazajutrz o 12-ej na placu Teatralnym spotkałem kogoś ze znajomych.

— Wiesz, ten huzar zamordował Wisnowską — rzekł do mnie.

Byłem zdumiony.

Miałem wyjechać z Warszawy. Ale zbyt niedawno byłem u Wisnowskiej. Dla uniknięcia jakichbyś posądzeń, postanowiłem zostać.

We czwartek byłem na jej pogrzebie.

Prok. Jakie wrażenie na panu robił Bart.? Czy Wisn. odpowiadała mu wzajemnością?

Sw. Mojem zdaniem—nie. Wisn. była rozumną, dowcipną. Rozmowami swemi o śmierci kokietyowała.

Raz uskarżała się, że rodzice Bart. zabraniają mu się żenić.

— Gdyby byli pozwolili, to mieliby syna, a tak niewiadomo co z niego będzie.

Obr. Sachs. Jak Wisn. powiedziała: „Co z nim będzie”, czy „co z niego będzie”?

Sw. Tego już powiedzieć dziś nie mogę.

Dawniej bywał świadek (w ciągu roku) u Wisn. często. Wyjechawszy z Warszawy na wieś, bywał bardzo rzadko.

Z kobiet świadek spotykał u Wisn. jedynie artystkę Zofję Noiretównę.

Ubierała się ona zawsze dość kokietyrnie. O godz. 12½. Przerwa 10 min.

ODPOWIEDZI REDAKCJI

— *Stalemu prenumeratowi.*—Niewolnictwo w Brazylii zostało zniesione na krótki czas przed upadkiem monarchji. Obecnie istnieje jeszcze w niektórych prowincjach środkowej Afryki.

— *Panu Wł N, stalemu prenumeratowi.*—Wypisów do ćwiczeń w języku węgierskim literatura nasza nie posiada. Wyborny podręcznik w tym przedmiocie, napisany przez Ferdynanda Görga, znajdzie sz. pan w „Bibliotece do nauki języków nowożytnych”, wydawanej staraniem A. Hartlebena. Cena 2 marki.

— *Pp. J. B. i M., stalemu prenumeratowi.*—Telegram o fundacji Hirscha otrzymaliśmy od Agencji północnej, po bliższe prześledzenie zechcą sz. panowie zwrócić się do biura rzeczonej agencji w Petersburgu. Główny zarząd nad funduszami dobroczynnymi bar. Hirscha w Wiedniu.

Rada Miejska Warszawska

Dobroczynności Publicznej

podaje niniejszem do wiadomości, iż w dniu 20 Lutego (2 Marca) r. b. o godz. 12-iej w po-
łudnie, odbędzie się przez tą Radę publiczna przez opieczetowane deklaracje, a następnie
głosna in plus licytacja na sprzedaż sześciu oddzielnymi partiami różnego gatunku i wymia-
rów drzew w trzech kolejnych N. N. 21—22—23 z 1889—1890—1891 roku cięciach oraz nasie-
ników, które spełniły już swoje przeznaczenie, w lasach dóbr Mienia i Piaseczno w powiecie
Nowo-Mińskim, gub. Warszawskiej położonych i do Szpitala św. Ducha w Warszawie nale-
żących, a mianowicie:

- w partii N. 1 2039 sztuk drzew, w cięciu N. 21 z 1889 r. w obrębie Huta,
- w partii N. 2 1793 sztuk drzew, w cięciu N. 22 z 1890 r. w tymże obrębie Huta,
- w partii N. 3 2149 sztuk drzew, w cięciu N. 23 z 1891 r. w tymże obrębie Huta,
- w partii N. 4 373 sztuk drzew nasienne, w użęstku N. 1, w obrębie Grabina,
- w partii N. 5 156 sztuk drzew nasienne, w użęstku N. 1, Okręgu II. obrębie Huta,
- w partii N. 6 371 sztuk drzew nasienne w użęstku N. 2, Okręgu II. tegoż obrębu Huta.

Prætikum do licytacji, tytułem summ szacunkowych, po taksie leśnej za pomienione
drzewa, oznacza się:

- dla partii N. 1 na rs. 2049 kop. 68.
- " " N. 2 " " 1775 kop. 43.
- " " N. 3 " " 2178 kop. 80.
- " " N. 4 " " 1157 kop. 63.
- " " N. 5 " " 681 kop. 05.
- " " N. 6 " " 1501 kop. 64.

Mający zamiar przystąpić do licytacji, obowiązani są w terminie wyżej do licytacji o-
maczonym przedstawić Radzie Miejskiej w zapieczetowanych kopertach, oddzielnie na każdą
z wymienionych wyżej partij drzew, deklarację podług ustanowionej formy, napisane na zwy-
czajnym papierze, wyraźnie bez poprawek i przekreśleń i dołączyć wadła w wysokości 10% pro-
centów, z ustanowionych wyżej do licytacji summ szacunkowych gotowizną lub też papiera-
mi procentowymi przez Rząd, do przyjmowania na kaucję dozwolonymi i ze wszystkimi do
tychże papierów należącymi za nieubiegły czas kuponami.

Przedstawione wadła będą zaraz po ukończeniu licytacji zwrócone wszystkim osobom,
niezręczniejszym się przy licytacji. Osoba zaś, która się utrzyma przy licytacji, obowiązana
jest natychmiast rądem swoje uzupełnić do wysokości 30% procentów z summy postąpionej
na licytacji za zaliczoną partję drzew.

Warunki licytacyjne, formę deklaracji i szczegółowe szacunki wystawionych na sprze-
daz drzew, mogą być przeglądane w Biurze Rady Miejskiej, każdorazowo, w godzinach biur-
owych, a oprócz tego rzucone wykazy szacunkowe znajdują się także do przejrzania u Le-
śniczego lasów dóbr szpitalnych Mienia i Piaseczno w dobrach Mienia.

Naczelnik Zakładów Dobroczynnych Rzeczywisty Radek Stanu **K. Puchalski.**
Sekretarz Rady **Lechowicz.**

WARSZ. AKC. TOWARZYSTWO POŻYCZKOWE,

Kantor Główny Plac Warecki Nr 2,

Filja I Leszno Nr 2, róg Przejazd,

Filja II Krak.-Przedm. Nr 70, (pod dzwonnica)

zawiadamia, że w dniu 25 Lutego (2 Marca) 1891 roku i dni następnych z wyjątkiem świąt
od godz. 9 rano w sali licytacyjnej przy Placu Wareckim Nr 2, odbywać się będzie

LICYTACJA

na sprzedaż zastawów we właściwym czasie nie prolongowanych, a zastawionych tak w Kan-
torze Głównym, przy Placu Wareckim Nr 2, jak i w Filji I Leszno Nr 2 oraz w Filji II
Krak.-Przedm. Nr 70. Wykaz numerów podlegających licytacji, zamieszczony w Gazecie Po-
licyjnej—oddzielne zawiadomienia rozsyłane nie będą.

Odbywane co miesiąc licytacje nie dotyczą zastawów zalegających w opłacie procento-
wej, mniej jak cztery miesiące i dla tego interesanci proszeni są, o nie dopuszczanie dłuższej
zaległości nad miesiąc cztery.

Salon artystyczny A. KRYWULTA, Hotel Europejski.

Olbrzymi Obraz Hansa Makarta

„BACHUS i ARJADNA,”

wystawiony na czas krótki.—Codziennie od godz. 10-iej rano do 8-iej
wieczorem. 269r

CYRK SZKOCKI i ZWIERZYNIĘC H. WINKLERA.

Plac Koszar Mirowskich.

Codziennie wielkie świetne przedstawienie czworonożnych arty-
stów. Występ 16-tu niemieckich wielkich ilogów. NOWOSC
NAJMNIEJSZY KON NA ŚWIECIE, mający długość 24 cali,
a wysokości 21 cali. UROCZYSTOŚĆ w AFRYCE, komedia
pantomimowa przedstawia słonia i małpy. Przedstawienia o godz. 4
3-iej po południu, w niedzielę i święta o godz. 2, 4 i 8-iej
wieczorem. Karmienie zwierząt o godz. 4 i 8-iej wieczorem.
Bliższe szczegóły w afiszach. 207

Nauka i wychowanie.

Adres pierwszorzędne biura nauczycielskie-
go. Zaleski Mazowiecka 16, rekomenduje
nauczycieli, nauczycielki bony. 164r

Adres Francuzki i niemki z dobrą reko-
mendacją są do umieszczenia zaraz. Biuro
nauczycielskie Jasieńskiego, Berga 6, parter. 504r

Adres Pierwszorzędne biuro nauczycielskie
Sikorskiej, Niecała 12, rekomenduje nauczy-
cieli, nauczycielki, bony. 520r

Buchalterji wyucz. specjalista S. Rogul-
ski, upoważniony od władzy. Marszałkowa
138. 4984

Filolog, student uniwersytetu, doświadczony
i sumienny korepetytor, poszukuje lekcji
lub korepetycji za obiad lub wynagrodzenie
pieniężne. Żorawia 15, m. 7. 540r

Francuzka wykształcona, z dobrą swia-
domością poszukuje miejsca. Biuro nauczy-
ielskie Anny Dameran, w Warszawie, Kra-
kowskie-Przedmieście 38. 4935

Gubernantki, posiadające wysoką muzykę,
języki, żądają posad. Krakowskie-
Przedmieście 7. Biuro Dąbrowskiej. 4726

Nauczycielka z wyższym patentem gimna-
zyjalnym i konwersacją niemiecką przygo-
wuje do szkół. Specjal. wyższa matematyka
Włódz. Żelazna 48, m. 10. 7 wiecz. 4729

Poszukuje się do domu pastorskiego w Ło-
dzi gubernantki wyznania ewangelickiego,
z ukończonym patentem gimnazjalnym i mu-
zyką, do 2-ech chłopców (7 i 8 lat) i 2-ech
dziewcząt (10 i 11 lat). Wymagana jest kon-
wersacja francuska. Płaca roczna 300 rs. Zgła-
szać się należy listownie z odpisem patentu i
posiadanych świadectw, pod adresem: Ks. pa-
stor Angerstein w Łodzi. 4852

Potrzebny jest uczeń ruski. Miodowa 17,
mieszkania 27. 4972

Potrzebny nauczyciel filolog, albo student
uniwersytetu na wyjazd. Niecała 12, mie-
szkania 24. 521r

Paryżanka z bardzo dobrą rekomendacją
znająca gruntownie język francuski,
Nowo-Senatorska 4, w bramie na 3-m pię-
trze, mieszk. 5. 4790

Student ruski poszukuje lekcji lub korepe-
tycji. Włodzimierska 3, m. 25. 4750

Szkola kroju Skwareckiej, plac św. Ale-
ksandra 14. Całkowity kurs kroju systemem
Worth'a rs. 10. Uczennice kraj na materiale
zakładowym. 4924

Student uniwersytetu, ruski, poszukuje ko-
repetycji, lekcji lub kondycji, od 2-iej do
wiecz. w domu Nowy-Swiat 38—6. Milaszke-
wicz. 552r

Szkola prywatna mężka O. Friedberga, ul.
Żelazna 18. Zapis uczniów codziennie. 4965

Ucznielam początków muzyki, mogę i na
wielkim fortepianie. Podwale 9, mieszkania
4927

Doniesienia osobiste.

List na pocztę Stokrotko. 4991

Listy dla Nonickiego na pocztę oddawna. 4982

List dla A. od U. poste-restante. 4923

Posady i prace.

a) Poszukiwane.

Agronom kawaler. inteligentny, z kilko-
letnią praktyką, poszukuje miejsca od 1-go
kwietnia. Wiadomość ul. Nowogrodzka 15,
m. 4, od godz. 3—5-iej. 4170

Buchalter poszukuje posady, władz ruskim,
polskim i niemieckim. Wiadomość Biuro o-
głoszeń, Senatorska 26, lit. K. X. 518r

Kucharka znająca sztukę kucharską dosko-
nałą, poszukuje obowiązku do dużego domu
na wyjazd lub w Warszawie. Kiosk, róg Ziel-
nej i Chmielnej. 4767

Kucharka umiejąca dobrze gotować oraz
znająca się doskonale na gospodarstwie wiej-
skim, z dobrą świadomością, poszukuje
miejsca w Warszawie lub na wsi. Oferty: Ale-
ja Ujazdowska 6, mieszk. 12. 4947

Lokaj młody, kawaler, umiejący pisać po pol-
sku i po rusku, życzyłby sobie przyjąć oba-
wiązek zaraz w Warszawie albo na wyjazd.—
Oferty: Piwna 37, m. 7. 4932

Małżeństwo bezdzietne, lokaj i kucharka,
poszukuje miejsca. Adresy Kurjer Warsz.
pod „Małżeństwo.” 4703

Młody człowiek, bezdzietny, z ukończoną
wyższą szkołą rolniczą za granicą, mający
praktykę lat 8, z chlubnymi świadectwami z te-
ż w większych majątkach, poszukuje odpo-
wiedniej posady od 1-go kwietnia lub św. Ja-
na. Adres: S. B. J. Agronom poste-restante Łę-
czyca. 4687

Młody człowiek, energiczny, izraelita, posia-
dający języki ruski, polski, poszukuje za-
rządu domem lub miejsca pisarza, ekspedytora,
inkasenta, z kaucją rs. 400. Oferty złożyć w
kantorze Kurjera Warsz. pod lit. D. M. 92. 4690

Osoba energiczna, kochająca pracę, poszuku-
je miejsca za gospodynię, może sama goto-
wać. Pawia 11, m. 23. 4781

Osoba młoda, inteligentna, poszukuje od
1-go marca miejsca kasjerki. Oferty w kan-
torze Kurjera Warszawskiego pod wyrazem
„Fatalite.” 4045

Osoba mająca lat czterdzieści cztery, dobrej
rodziny, poszukuje miejsca towarzyski lub
dozorowania dzieci. Adres w Biurze ogłoszeń,
Senatorska 26. 443r

Poszukuję rządztwa za pokój kawalerski w
okolice ulicy Mazowieckiej. Oferty: L. S.
Rajchman i Frenkler. 544r

Praktyczny gospodarz, żonaty, posiadający
klubne świadectwo, poszukuje posady rząd-
cy lub ekonoma od kwartału lub zaraz. Oferty
w Kurjerze Warsz. J. Z. 558r

poszukuje miejsca do dzieci lub zarządu do-
mem panią z dobrego domu. Złota 34,
mieszk. 17. 4971

Subjekt z dobrą świadomością i poważną
rekomendacją poszukuje zajęcia. Krucza 26,
mieszk. 6. 4772

b) Zaofiarowane.

Agenta zdolnego do artykułów spożywczych
i win, kawi, poszukuje się. Oferty przy-
jmuje Kurjer pod lit. L. K. P. 4891

Bona niemka kreblówka, do lat 30, znająca
skróty i życie, potrzebna jest od marca do
małych dzieci. Świadectwa kilkoletnia są ko-
niecznie wymagane. Smolna 32, 1-sze piętro,
zrana od 10—12-iej. 471

Bona niemka potrzebna jest ze świadectwa-
mi, w średnim wieku. Cytadela 33. 4717

Maszynistki zdolne do trykotów potrzebne
maraz. Marszałkowska 150, m. 7. 4990

Obeznany z zaprawianiem i glansowaniem
papierów kolorowych potrzebny. Wiadomość
Śliska 10, m. 24. 4826

Panna zupełnie uzdolniona do kapeluszy, po-
trzebna na wyjazd do Rosji za dobrem wy-
nagrodzeniem. Wiadomość: Długa 35, fabryka
kwiatów, 1-sze piętro. 523r

Podręczne potrzebne są do fabryki kwiatów
i uczennice za dobrem wynagrodzeniem. Ad-
res: ul. Wąska Dunaj 12, mieszk. 10. 4701

Panny podręczne i uczennice płatne potrzebne
są zaraz do fabryki kwiatów. Ordynacka 12,
A. Rastawiecka. 4580

Panny kompletnie uzdolnione do staniów
i potrzebne są do magazynu S. Lulla, Dłu-
ga 19. 4354

Potrzebne panny do trykotów zaraz. Długa
28, m. 18. 4903

Przyjmę do nauki prasowania umiejącą pi-
sać, bezpłatnie. Nowowiniarska 12. 473

Poszukuję bony niemki, sprzedaje fortepian
koncertowy. Jerozolimska 81, m. 12. 4751

Potrzebny jest wojażer, który poprzednio
podróżował już w technicznej branży. Of-
erty sub S. N. w Kurjerze. 519r

Potrzebne zdolne podręczne do trykotów i o-
soby znające się na dziecinnych robotach.—
Belańska 21, m. 7. 4701

Potrzebne są panny uzdolnione do krawiec-
czyzny. Ul. Królewska 20, m. 31. 4675

Panny kompletnie uzdolnione w strojach
damskich potrzebne do magazynu Bogusław-
skiego, Zabia 4. 4681

Potrzebny jest uczeń platny, obznajmiony z
handel kolonijny, zaraz lub od 1-go mar-
ca. Wiadomość w handlu win, Marszałkow-
ska 77. 4983

Potrzebna bufetowa z dobrą świadomością
i do restauracji, Belańska 5. 4958

Potrzebna jest osoba w średnim wieku na
wies, umiejąca dobrze gotować, prasować,
świadectwa wymagane. Podwale 1, mieszk.
4922

Potrzebna zdolna maszynistka do trykotów.
Krochmalna 22, m. 6. 4887

Potrzebna zaraz maszynistka do koszy męz-
kich. Elektoralna 41, m. 11. 500r

Subjekt do handlu win potrzebny na prowin-
cję. Tylko posiadający pierwszorzędne re-
komendacje z dotychczasowej czynności lub u-
kończoną w handlu win nauki w dziedzinie
mi będą. Oferty piśmienne z kopiami świa-
dectw składać proszę na ręce Włódz. Jul. K.
Held et Co-o. w Warszawie. 705

Uczeń potrzebny do składu wódek firmy
Sznajder. Pierwszeństwo mają obznajmieni i
w tym zawodzie. Wiadomość: Mazowiecka 2,
od 11 zrana do 2-iej po południu. 4755

Uczeń moralnie wychowany potrzebny, może
być obeznany z handlem. Nowolipki 68. 4843

Uczeń przychodni potrzebny do zakładu to-
karsko-reparacyjnego, ulica Nowosenatorska
Nr 6. 4826

Uczeń do apteki pod Warszawą, dobrze obe-
znany, potrzebny zaraz za wynagrodzeniem.
Wiadomość: Hoza 5, W-ny Obrapalski. 4921

Ze wynagrodzeniem 15 rs. miesięcznie do
rachunkowości w pracowni potrzebny jest
trzeźwy robotnik, ruski, z klasy emerytów lub
rzemieślników, nie mający żadnych obowią-
zków rodzinnych, człowiek wiekowy, lat pię-
dziesięciu pięciu, bezdzietny, mający o sobie
dobrą opinię, który całkowicie mógłby się od-
dać obowiązkowi. Oferty ze wskazaniem swo-
jego adresu nadsyłać poste-restante Warszawa
dla Aleksandra Antoniego Nr 108, zawiadamia-
jąc w Kurjerze. 4880

Kupno i sprzedaż.

Adres. Meble z pięciu pokoiów pozostawione
tanie do sprzedania. Krucza 21, nad cyrku-
lem. 13r

Adres malarni i najtańszego w Warszawie
Askladu porcelany St. Mioduszeńskiego, ul.
Szpitalna 10. 3r

Antyk biurko damskie do sprzedania. Długa
5, m. 7. 4768

Bardzo ważne! Zawiazawszy bezpośrednio
zastępstwo z najpoważniejszymi firmami anty-
kwarskimi za granicą i mając zapewnione
przybycie do Warszawy wkrótce głównych
przedstawicieli tychże, upraszam posiadaczy
przedmiotów starożytnych wyższej wartości,
aby raczyli w razie chętnego a korzystnego
spieniężenia takowych, nadsyłać wprost do na-
szej firmy opis rzeczonych starożytności wraz
z adresem, a to w celu umożliwienia korzyśc-
nego zbytu sprzedającemu, obecnemu zaś nabyw-
cy zaoszczędzenia straty czasu.—N. S. Brilner
et Comp., firma założona w 1795 roku, hotel
Europejski. 470r

Centryfuga z cylindrem i łokiem, niemiez-
ka, słynnej fabryki paryskiej Fernand
Dehaitre, do sprzedania. Średnica 70 centyme-
trów, poruszana wprost parą do cylindra bez
transmisji. Odstępuje się (franco Warszawa)
za 1,900 franków, kosztowała 2,400. Wiado-
mość: Zienna 26, m. 12, od 8 do 10-iej zrana i od
5 do 7-iej wieczorem. 4961

Do sprzedania stół, krzesła i całe urządzenie do kawiarni. Tamka № 44, wiadomość u stróża. 4836

Do sprzedania karetka za rs. 130. Smolna № 10. 4384

Do sprzedania maszyna Singera nowego systemu, zupełnie nowa. Karmelicka 28, mieszka. 4. 4609

Do sprzedania pianino czarne zagraniczne za rs. 230. Ciepla 8, mieszka. 3. 4713

Do sprzedania dwa pierścionki z brylantami, medalion z łańcuchem, nowy dolman jedwabny czarny i matryja granatowa jedwabna. Krucza 24, m. 4, od 11—3-ej codziennie. 4919

Do sprzedania salonowy garnitur mebli, styl Ludwika XVI, rzeźbiony, masyw, orzechowy, do tego mogą być lustra, gzymsy, rozety, kolumny. Wiadomość: Krakowskie-Przedmieście № 4, mieszka. 213. 4979

Do sprzedania kredens, frażetowskie rzeczy, kredens, szkło, porcelana, wazy, samowar. Chmielna 36, m. 10. 1. 4616, lustra. Chmielna 36, mieszka. 4. 549r

Do sprzedania fortepian wiedeńskiej fabryki. Śliska 6, mieszka. 15. 545r

Fortepian za 45 rs. do sprzedania. Nowogrodzka 17, m. 3, od 12—2-ej. 4012

Fortepian Hofera bardzo dobry do sprzedania. Złota 39, mieszka. 40. 4620

Fortepian Bucholtza za rs. 50 do sprzedania. Żelazna 23, wiadomość u stróża. 4188

Fortepian sprzedaje się z łami, zamieniam, wynajmuję, strojenia [pr] jmuje. Nowy-Swiat № 56. 4782

Garnitur, łóżka, szafy, biurko, otomana, szeslong, toaletka, stół. Żelazna 24. 4649

Jest do sprzedania szeslong i szafa. Wiadomość: Nowolipie № 54, mieszka. 27. 4928

Kasy ogniotrwałe 25% tańsze od innych koenników. Ul. Marszałkowska 125, Sikorski. 3300

Konieczność biała, czerwona, nasiona, zboże, kupujemy po najwyższych cenach. Mierosławski, Elektoralna 5. 477r

Kupię dobry niedrogi fortepian lub pianino, również szczenię, dog angielski lub Neufundland. Hotel Saski № 16. 4954

Lustra dwa owalne, w złotych ramach, do sprzedania. Wiadomość: Świętokrzyska 5, w zakładzie tapicerskim. 4962

Łóżka z francuskiego orzecha, nabyte na wystawie za rs. 470, fotel skórą amerykańską, kryty i szczeniak francuski, do wycierania nóg, ozdoba. Piękna № 13, m. 1. 4980

Meble za bezcen! Garnitur czarny orzechowy, lustra, rozmaite inne meble, szafy, kredens, stół, krzesła, łóżka, biuro, szeslongi, firanki. Chmielna № 37, m. 30, przy rogu Marszałkowskiej. 4908

Meble za bezcen! Garnitur czarny, orzechowy, lustra, rozmaite inne meble, szafy, kredens, stół, krzesła, łóżka, biuro, szeslongi, firanki, fortepian. Złota 3, róg Zgody, czwarty dom od Marszałkowskiej, mieszkania 4. 4759

Meble, garnitury, otomany, szeslongi, sofy, szafy, komody, łóżka, biurka i inne po niepraktykowanym niskich cenach. Krakowskie-Przedm. 10, m. 6, wprost św. Krzyża. 4493

Meble salonowe: garnitury czarne, orzechowe, fantazyjne, szafy, łóżka, umywalnie, do jadalni, kredensy, szafka lustrzana, biblioteka, otomany i inne. Marszałkowska 119, w podwórzu, druga brama, mieszkania 15. 4389

Meble po zwiniętych magazynie, rozmaite garnitury, otomany, szeslongi, szafy, kredensy i inne za bezcen. Świętokrzyska 16, m. 13, w bramie na lewo. 4503

Meble. Z powodu zupełnego zwinięcia magazynu tania sprzedaż mebli: garnitury, otomany, szafy, kredensy, łóżka, umywalnie i inne meble. Mokotowska 59, przy placu św. Aleksandra. 381r

Meble: garnitur machoniowy duży, garnitur fotelikowy, lustro, szafa do sprzedania. Nowy-Swiat 38, m. 2. 4771

Meble rozmaite, nowe i używane, trwałe roboty, tania sprzedaje Makow, ulica Solna 9. 4988

Maszyna oryginalna Whelera i Wilsona, w zupełnie dobrym stanie, do sprzedania. Ul. Rozbrat № 4, stróż w bramie wskazuje. 4940

Meble do sprzedania tania, garnitur czarny, szafy, szafki, łóżka, umywalnie, biurka. — Ul. Hoza № 17, u stolarza. 4985

Otomana ładna 25 rs., szeslong 15, dwa garnitury gabinetowe po 37. Hoza № 38, mieszkania 22. 4523

Platforma na resorach, nowa, do sprzedania. Wiadomość: Leszno 70, u kowala. 4606

Para szaf orzechowych do sprzedania. Wiadomość u stolarza, ul. Browarna № 28. 4742

Potrzebna maszyna do kopywania, z szafką, w dobrym stanie. Oferty przyjmuje Kurjer L. K. 4936

Potrzebuję kupić nakrycie srebrne stołowe na 12 osób, serwis porcelanowy na 24 osób, do tegoż białe stołowe. Wiadomość proszę złożyć w kiosku, róg Żółtej i Kruczej. 4952

Para karych ogierów po sześć lat, w cenie 1,000 rs., 2-osobowa karetka w dobrym stanie za 275 rs. oraz chomonta angielskie za 100 rs. do sprzedania. Dowiedzieć się od stangreta W-go barona Krydena, Stanisława. Aleje Ujazdowskie № 31. 4975

Poszukuj się lasu tylko towarowego na eksport wodę. Oferty składać proszę do kantoru Kurjera rzetelnie, dokładnie, dla kupca Berl. 4554

Toaletka marmurowa, szafy dwie, umywalnia, stolik i stolicek. Ulica Wspólna № 2, mieszkania 6. 4709

Ułmski dog do sprzedania za przystępną cenę. Hotel Polski № 72. 4944

Wino Morozowicza, czerwone gorące z korzeniami, szklanka kop. 20, codziennie w sklepie własnym, Plac św. Aleksandra 18, w domu W-go Fuchsa. 294r

Wyborowe masło litewskie oraz polędwice i półgęski nadeszły. Nowy-Swiat 8, wiadomość u stróża. 4963

!Ważne na czasie! Wyprzedzaj niższe koszty! Rekawiczki (od 30 kop.), kaftany, spodnie, prześcieradła łosiove i jelonkowe, poduszki sajanowe, szelki, bandaże, pasy i t. p. Bracka 25, pierwsze piętro, L. Kunicki. 3522

Z powodu wyjazdu są do sprzedania za przystępną cenę meble z fabryk zagranicznych do trzech pokoi. Wiadomość codziennie od godziny 12—5-ej, róg Alei Ujazdowskiej 35, Wilczej 2, mieszka. 6. 4702

Z potrzeby sprzedam otomanę, krzesła, szeslong, fotel. Ogrodowa 23, stróż wskazuje. 4765

Z powodu zwinięcia zakładu sprzedaje trzy pary łóżek i trzy warsztaty stolarskie z narzędziami. Stolarz, Chmielna 16. 4753

Interesa handl. i mająt.

Dom duży, w środku miasta, można nabyć na wyjątkowo korzystnych warunkach z powodu interesów rodzinnych. Kapitał potrzebny 16,000 rs. Przyjmę dom, sumę lub wioskę. Leszno 40, m. 9, od 3 do 6-ej. 4977

Do sprzedania sklep wiktualów. Ul. Ogrodowa № 67. 4966

Do sprzedania mleczarnia (krowiarnia). — Wiadomość: kiosk, Elektoralna naprzeciw św. Ducha. 4941

Folwark 6 1/2 włók w gubernji kaliskiej, powiecie słupeckim, w pięknym położeniu nad jeziorem, z nowym domem i cieniastym ogrodem do sprzedania na dogodnych warunkach. Wiadomość u adwok. przys. Wincentego Biskupskiego, Elektoralna № 53; od 5—8 wieczorem. 4586

Jest do sprzedania sklep spożywczy na Nowej Pradze, ulica Fabryczna № 80, z powodu wyjazdu, za niską cenę. 4519

Kolonia jedenaście morgów 300-prętowych, z rogatkami petersburskimi 4 wiorsty, z zabudowaniami, z ogrodem i ogrodzeniem, jest do wydzierżawienia lub sprzedania zaraz. — Wiadomość: ulica Marszałkowska № 58, w restauracji „Ojców”. 4974

Magle do sprzedania w każdym czasie z powodu zmiany interesu. Nowolipie 25. 4945

Magle do sprzedania. Chmielna 68, u stróża. 4517

Ogród wielkości przeszło 2 morgi, warzywny i owocowy, ze szparagarnią, domkiem na mieszkanie, do wydzierżawienia zaraz w wili „Grossów” za rogatkami marymoncką. Wiadomość na miejscu u właścicieli. 4374

Plac przeszło 12,000 łokci □, przy ulicy Marszałkowskiej № 23 i 25, jest do sprzedania na dogodnych warunkach. Wiadomość: ul. Ogrodowa № 11, m. 1, od godziny 1 do 4-ej. 4686

Potrzebny wspólnik z kapitałem rs. 5,000 do interesu handlowego, świetnie prosperującego. Oferty pod „Zbigniew” w Kurjerze Warszawskim. 4994

Placu 4,060 ł. □ wraz z budynkami, w których się mieszczą jatki rzeźnicze i skład węgli oraz pozwolenie na bazar, jest do sprzedania bardzo korzystnie. Wiadomość na miejscu, Nowa Praga, Fabryczna № 100, w składzie węgli, u Piotrowskiego. 4469

Poszukuje się wspólnika lub współniczek z kapitałem rs. 3,000 dla powiększenia interesu dobrze procentującego. Oferty w Kurjerze pod liczbą „3,000”. 4746

Potrzebny jest wspólnik z 1,000 rs. kaucej, która to suma będzie złożona w banku. Wiadomość: ul. Piwna № 35, sklep pieczywa. 4946

Pożyczki 500 poszukuje człowiek zupełnie odpowiedzialny, żydzi faktoryzji wyłączeni. — Nowolipie 20, m. 13, od 2—5-ej. 4957

Poszukuje się pośrednika do sprzedaży interesu handlowego. Warunki korzystne. Żelazna № 91, m. 2. 4683

Magle amerykańskie sprzedaje po rs. 200.— Ul. Chmielna № 128. 4515

Rubli 12,000 na 1-szy numer po Towarzystwie na nieruchomości warszawską potrzeba. Oferty przyjmuje Biuro ogłoszeń, Senatorska 26, dla „Rudolfa”. 548r

Rubli 40,000 razem lub częściowo od 5,000 ulekuje na domach w Warszawie, procent mały, terminy długie. Oferty przyjmuje Biuro Rajchmana i Frendlera, Senatorska 26, pod „Interesowanemu”. 547r

Sklep kolonialno-dystrybucyjny w dobrym punkcie do sprzedania, cena przystępna. — Kiosk, Plac Zielony. 551r

Sklep do sprzedania. Wiadomość: Elektoralna № 49. 4968

Sklep spożywczo-mączny do sprzedania. Ul. Przechodnia № 1. 4967

Sklep spożywczy do sprzedania zaraz. Wiadomość: Wróbla № 2. 4949

Sprzedam sklep spożywczo-dystrybucyjny. Ulica Podwal № 36. 4939

Sklep spożywczy z wygodnym mieszkaniem do sprzedania. Marjensztadt № 11. 4938

Sklep kolonialno-dystrybucyjny do sprzedania. Ulica Piwna № 43. 4931

Sklep mydlarski do sprzedania. Ulica Widok № 22. 4929

Skład węgla do odstąpienia. Wiadomość: Pańska 49. 4920

Sklep dystrybucyjno-norymberski do sprzedania. Ul. Marszałkowska № 80. 4693

Tania do odstąpienia kawiarnia, punkt dobry. Wiadomość: Senatorska 26, Biuro ogłoszeń. 517r

W jednym z miast gubernjalnych Królestwa jest do sprzedania z wolnej ręki, bez pośrednictwa, dawno prosperująca fabryka mydła, z kompletnym urządzeniem, może być wydzierżawiona od 1-go lipca na dłuższy czas, lecz tylko specjalistom. Oferty przyjmuje Biuro ogłoszeń Rajchmana i Frendlera, Senatorska 26, pod lit. A. C. E. 536r

Z powodu słabości do sprzedania dystrybucyjnego z galerią i wiktualiami, komorne 13 miesięcznie, sklep z pokojem. Wiadomość: Podwale № 19. 492

Zakład enkierniczy pod firmą „Stanisława Coray” do sprzedania zaraz. Ulica Nowy-Swiat 46. 4934

Za bezcen sklep niciarski w dobrym punkcie. Wiadomość w sklepie Cybulskiego, ul. Świętokrzyska 29. 4969

Za bezcen do sprzedania korzystny interes w Warszawie z powodu stosunków rodzinnych. Leszno 40, m. 9, od 3 do 6-ej. 4976

Lokale.

A) Poszukuję natychmiast lub od kwietnia: trzy większe lub cztery pokoje, przedpokój, kuchnia, piętro 2-e najwyższe — punktach nieoddalonych. Oferty przyjmie dystrybucja: ul. Chmielna № 44. 4694

Chmielna 5. Dwa pokoje, przedpokój, na parterze. Pokoje kawalerskie, oraz z cyganiami. 4973

Gabinet umeblowany, samowar — zaraz. Hoza 111, m. 3, 1-sze piętro. 4567

Jeden pokój z oddzielnym wejściem od frontu, zaraz do wynajęcia. Karmelicka 14, mieszkania 4. 4791

Korzystny lokal, Marszałkowska 104, wprost dworca od każdego czasu 8 pokoi, kuchnia, lokal ten zdalny na hotel, lombard, magazyn mebli i t. p. 4752

Nowy-Swiat № 41, — 5 pokoi, przedpokój, kuchnia, wygódka, piwnica i góra wspólna, w poprzecznej oficynie, na 1-m piętrze, z wodociągiem i zlewem, do wynajęcia od 1 kwietnia. 433r

Od 1-go kwietnia do wynajęcia przedpokój, 4 pokoje, garderoba, pasaż, kuchnia z wszelkimi wygodami, na 2-m piętrze od frontu. Krucza № 46, drugi dom od Alei Jerolimskiej. 4667

Od 1-go kwietnia 3 duże, suche i ciepłe pokoje, kuchnia, ogródek, piwnica, góra, zlew, wodociąg. Ulica Nowolipie 41, obok bazaru rs. 300. 4770

Pokój słoneczny z opałem i usługą, 11 rs. miesięcznie, wejście wspólne. Wiadomość: Erywańska 5, m. 17. 4870

Pokój umeblowany dla damy, pomieszczenie dla panienci kształcącej się. Ulica Obozna 9—3. 4716

Potrzebuję sklepu z wystawą i lokalem na pierwszorzędnej ulicy. Oferty: „Sklep” przyjmuje Kurjer. 4950

Potrzebne zaraz mieszkanie, z dwóch pokoi z przedpokojem i kuchnią, ze zlewem i wodociągiem, w środku miasta, Oferty składać w Kurjerze pod lit. S. B. 4959

Sklep do odstąpienia w każdym czasie. Wiadomość u stróża, ul. Chmielna 23. 507

Sklep narożny duży, z 2 pokojami, kuchnia, piwnica do wynajęcia zaraz. Wiadomość Ordynacka № 10, w składzie wędlin. 4833

6 pokoi z wszelkimi nowoczesnymi wygodami. Ulica Zielna № 41, dom za Nowy-Zielną. 4933

Doniesienia rozmaite.

A) Portfele teki, pugilaresy, portsigany, portmonetki, woreczki, poduszki, buty warlonkowe, pantofle, kalosze, poleca fabryka kufrow, waliz, toreb Breymeyer, Królewską, róg Krakowskiego-Przedmieścia. 4137

Artystyczna i tania reparacja stuczonych przedmiotów ze szkła, gliny, porcelany, oraz drzewa i alabastru. Wspólna 36, mieszkania 21. 4051

Bambusy surowe na meble przysyłają. „Art.” 15 Krakowskie-Przedmieście. 4729

B) L. C. Bronikowska, Erywańska 18. Kolory, nierzeczy, makiety, krawaty, spinki do gorsu, pończochy, barachany, towary norymberskie, i t. p. tania. 289r

Dymienie kominów. Usuwamy za pomocą własnych nowo wynalezionych wentylatorów od 5 rubli za sztukę, z ustawieniem i gwarancją. — Firma „Gudronit”. Osuszanie mieszkań. A. Ciszewski, budowniczy i S-ka Wierzbowa № 6. 4895

Deskowo-włóczkowe roboty w trzydziestu najpiękniejszych deseniach, zastosowane do wyrobu chustek, szali, kapturków, spodni, kaftaników, kamizelek, pelerynek, kap, kolder, frendzli, torsad. Nauka płatna rs. 5. Nowy-Swiat 38, m. 2. 4785

Kantor mamek. Zgoda № 6. 4671

Kaszel natychmiast ustępuje od Drazetki z apteki F. Dziechcińskiego, Krakowskie-Przedmieście № 59, wprost resursy obywatelskiej. 546r

Kwiaty wydają do roboty do domu, potrzebują tylko pierwszorzędnej roboty, płace najwyższe ceny, zatrudniamy stale cały rok. Goldmann, Świętojska 26. 4960

Karbowanie sukien, plisowanie koronek etc. Kraz. Niecała 12. „Manufaktura Krajowa”. A. Brochocki. 4986

Konopacka Władysława wykończona sukienka, okrycia i ubiory dzieciinne. Marszałkowska 129, mieszkania 12. 4964

La Couronne, słynny francuski lakier do butów — sprzedaje się w składach matorjów aptecznych. 2628

Najtańsze ubiory męskie i materjały na tańsze poleca krawiec Chmurezyński. Nowogrodzka 30. 4377

Nagrody rs. 2. Zaginął piesek czarny, podpalany, wabi się Bucus. Łaskawy znalazca odprowadzić raczy: ulica Krakowskie-Przedmieście № 15, m. 18. 4956

Obiady wyborne, wydawane w prywatnym domu, przez pierwszorzędnego kucharza 70, 50, 40 kop. W abonamencie dziesięć kopiejek mniej. Krucza 35, mieszkania 4, front, pierwsze piętro. 4970

Oczekiwane bukiety „Makarta” i wieniec „Nadeszły!!! Sprzedaż hurtowa i detaliczna. T. Kozłowski, Wierzbowa 8, wprost Niecała, (gmach teatru). Uprasza się zwrócić uwagę na adres, przyrzeczeniem ostrzeżenia, że żadnej filij nie posiada. 4442

Przyjmuję do szycia białinę, krawiecczyznę, ubrania dzieciinne, ubieram kapelusze po niskiej cenie. Wspólna 29, m. 10. 4953

Pianistka dobrze grająca taniec, przyjmuję zamówienia. Chmielna 19, m. 6. 4674

Potrzebne dziecko do piersi. Solec № 108, mieszkania 8. 4715

Strojenie fortepianów i reparacja takowych. Przyjmuję. Wiad.: ulica Leszno № 71, w sklepie spożywczym. 4955

Uczę strojów, rs. 4 miesięcznie. Kurs 3 m. Usiące. Ciepla 14, m. 11. 4315

Wyznaczkę specjalną naprawia najtaniej w gwarancji roczną parowa fabryka obradek do pior stalowych „Copernicus”, z oddziałem pod zarządem Emanuela Golaszewskiego galerii metalowej. Ogrodowa 46. 3354

Wczoraj przed wieczorem zgubiono złotą wplecioną dewizkę imitującą trzonie — sprzączką, podkową przesuwana — pajczem. Brz. loki trzy: koral, strzemień, pieniądz srebrny tur. recki. Upraszam o oddanie za nagrodą. Hoza № 64, mieszkanie Rychtera, właścicieli zakładu jubilerskich, zegarmistrzowskich, lombardów o zwrócenie uwagi. 4943

W dniu 16 b. m. przybłąkał się pies rosyjski czarnej maści, z białym podgardłem. Zwróceniem kosztów odebrać go można przy ulicy Świętokrzyskiej № 19, m. 23. 4888

W piątek zaginęła ceterka jasno-żółta. Upraszam się odprowadzić: ulica Krucza № 26, stróża za sowitą nagrodą. Nieprawy posiadacz zostanie pociągnięty do odpowiedzialności sądowej. 4856